

การพัฒนาชุดฝึกทักษะ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ดวงแข มณีศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2561

การพัฒนาชุดฝึกทักษะ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

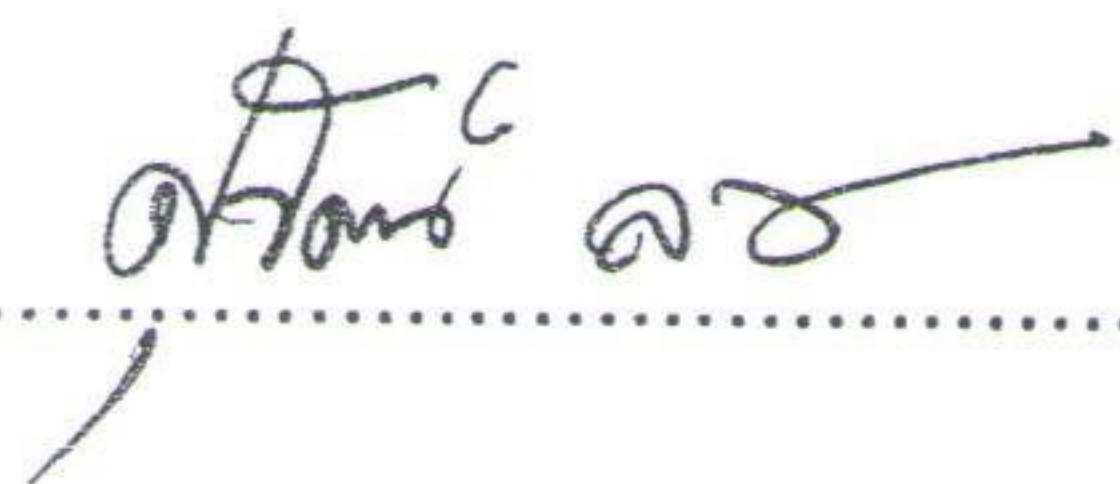
ดวงแข มณีศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอโดยนางดวงแข มณีศิริ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

วิจัย และนวัตกรรม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์ ลาวัณย์วิสุทธิ)

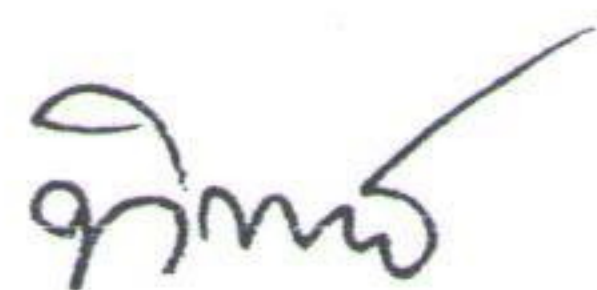
วันที่ 19 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

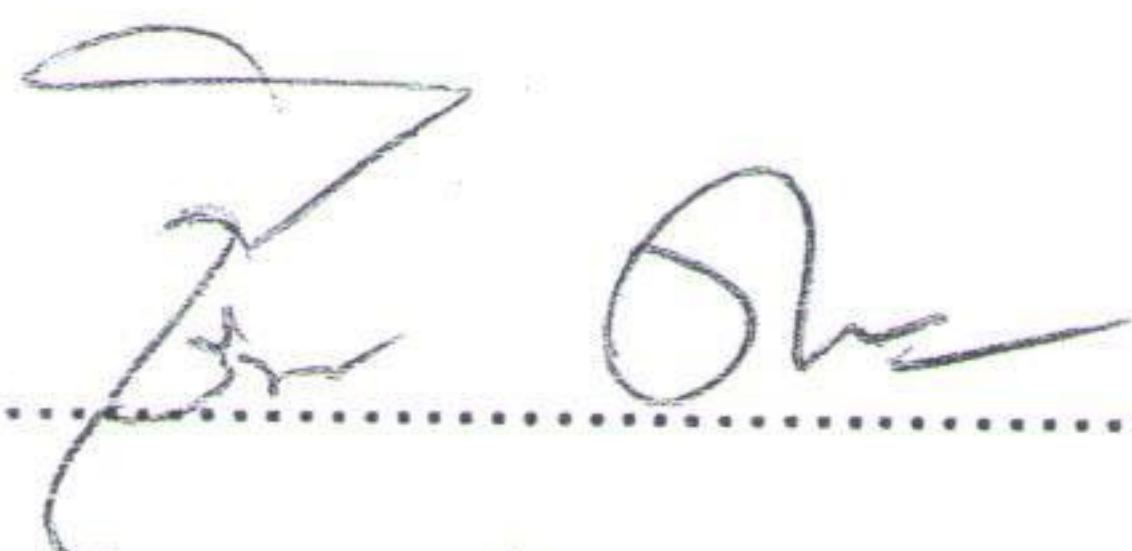
ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ)

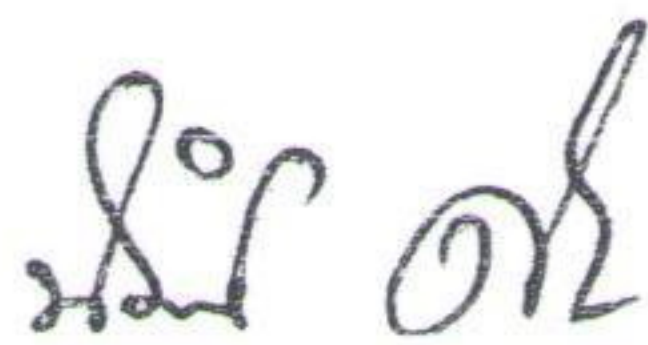
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร.นันทิยา ทองหล่อ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง อาจารย์ ดร.สิริพร ดาววัน
ชื่อนักศึกษา	ดวงแข มณีศิริ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 3) เปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับทิมทอง จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร 2) แบบประเมินทักษะการอ่าน มีค่าความเชื่อมั่น 0.875 3) แบบประเมินทักษะการเขียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.778 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ มีค่าความเชื่อมั่น 0.780 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 75.20/76.30
2. ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก

Thesis title	A Development of a Skills Training Package to Enhance Communication Skills of Grade 1 Students
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr. Tippawan Khumkhong Dr. Siriporn Dawan
Name	Duangkae Maneesiri
Program	Curriculum and Instruction
Academic Year	2018

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop a skills training package to enhance communication skills of grade 1 students to the efficiency criterion of 75/75; 2) compare the students' Thai reading skills before and after using the package; 3) compare the students' Thai writing skills before and after using the package; and 4) investigate the students' satisfaction towards the package. The sample, chosen by simple random sampling, included 26 grade 1 students from Thap Kwang School, under the jurisdiction of Saraburi Educational Service Area Office 2, Kaengkhroi District, Saraburi Province, during the academic year 2018. The research instruments included 1) a skills training package to enhance communication skills, 2) a reading skills assessment form with a reliability value of 0.875, 3) a writing skills assessment form with a reliability value of 0.778, and 4) a questionnaire on satisfaction towards the skills training package with a reliability value of 0.780. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, and t-test.

Findings showed that:

- 1) The skills training package had the efficiency of 75.20/76.30.
- 2) The students' reading skills after using the package were significantly higher than those before using it ($p < .05$).
- 3) The students' writing skills after using the package were significantly higher than those before using it ($p < .05$).
- 4) Overall, the students' satisfaction towards the package was at a high level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยคามอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.นาเรีรัตน์ สุวรรณวารี ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.นันทิยา ทองหล่อ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในทุกขั้นตอนของการวิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และคงคุณค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ศรีรักษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ โพธิ์ศรีสูง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทั้งยังให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนอนุบาลทับกวาง โรงเรียนนิคมทับกวางสงเคราะห์ 2 ที่ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมทับกวางสงเคราะห์ 2 โรงเรียนอนุบาลทับกวางที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ขอขอบคุณพี่น้องนักศึกษาปริญญาโทสาขาหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 27 ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นอย่างดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ดวงแข มณีศิริ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	10
ทำไมต้องเรียนภาษาไทย.....	10
เรียนรู้อะไรในภาษาไทย.....	10
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	11
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	12
คุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	14
การพัฒนาแบบฝึกทักษะ.....	14
ความหมายของแบบฝึกทักษะ.....	14
ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ.....	15
ประเภทของแบบฝึกทักษะ.....	16

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ.....	18
หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ.....	20
ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี.....	23
องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ.....	24
หลักและวิธีการทำแบบฝึกทักษะ.....	25
การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ.....	25
การสื่อสาร.....	26
ความหมายของการสื่อสาร.....	26
องค์ประกอบของการสื่อสาร.....	27
หลักการสื่อสาร.....	30
อุปสรรคของการสื่อสาร.....	31
ทักษะการอ่าน.....	32
ความหมายของการอ่าน.....	32
ความสำคัญของการอ่าน.....	33
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	35
องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน.....	36
การวัดและประเมินการอ่าน.....	37
ทักษะการเขียน.....	38
ความหมายของการเขียน.....	38
ความสำคัญของการเขียน.....	39
ความสามารถในการเขียน.....	40
องค์ประกอบของการเขียน.....	40
จุดมุ่งหมายในการเขียน.....	43
การวัดและประเมินการเขียน.....	44

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ.....	45
ความหมายของความพึงพอใจ.....	45
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	46
การวัดความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยในประเทศ.....	49
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ.....	55
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	75
สมมุติฐานการวิจัย.....	75
ขอบเขตการวิจัย.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	78

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก -รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	
-หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ	
เครื่องมือ.....	91
-หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการ	
ทำวิทยานิพนธ์.....	91
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	150
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	180
ภาคผนวก จ การตรวจสอบสมมติฐาน.....	189
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	194

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ท 1.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1..	12
ตาราง 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ท 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1..	13
ตาราง 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ท 4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1..	13
ตาราง 4 เนื้อหาและจำนวนชั่วโมง ชุติฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	56
ตาราง 5 จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และเวลาของแต่ละแผน.....	58
ตาราง 6 แบบแผนการวิจัย.....	64
ตาราง 7 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	71
ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารระหว่างก่อนเรียนกับ หลังเรียน.....	72
ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารระหว่างก่อนเรียนกับ หลังเรียน.....	73
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	74
ตาราง 11 ค่า (IOC) ของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร และ คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะประกอบการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู.....	153
ตาราง 12 ค่า IOC ของแผนการจัดการเรียนรู้.....	155
ตาราง 13 ค่า IOC ของแบบประเมินทักษะการอ่าน.....	159
ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการอ่าน.....	160
ตาราง 15 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการอ่าน.....	161
ตาราง 16 ค่า IOC ของแบบประเมินทักษะการเขียน.....	169
ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการเขียน.....	170
ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการเขียน.....	171
ตาราง 19 ค่า IOC แบบสอบถามความพึงพอใจ.....	177

	หน้า
ตาราง 20 ค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินความพึงพอใจ.....	178
ตาราง 21 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองแบบเดี่ยว (1:1).....	181
ตาราง 22 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองแบบเดี่ยว (1:3).....	183
ตาราง 23 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองแบบเดี่ยว (1:10).....	185
ตาราง 24 ผลการทดสอบทักษะด้านการอ่าน ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะ.....	190
ตาราง 25 ผลการทดสอบทักษะด้านการเขียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ.....	192

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและสร้างสรรค์บุคลิกภาพของคนไทยในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37) การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญมาก ความมุ่งมั่นของการสอนภาษาไทย เพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งในการฟัง พูด อ่านและเขียน สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นสื่อในการติดต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ผลิตผลจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สัพพะของบทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับคิดค้นหาเหตุผลและใช้ดุลพินิจของตน เห็นความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2552, หน้า 3)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝนผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการต่าง ๆ ให้สัมพันธ์และต่อเนื่อง ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านและการเขียนนับว่าเป็นทักษะสำคัญสำหรับการใช้ในการรับสารและส่งสาร การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ เป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด การอ่านจะทำให้คนมีความรู้กว้างไกล การเรียนรู้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อผู้อ่านทุกคน ส่วนการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และความเข้าใจเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกถึงระดับภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถของผู้เขียน นับเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้อีกวิธีหนึ่ง และยังเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระเพราะต้องอาศัยการเขียนการจดบันทึกเพื่อรวบรวมสรุปเรื่องราว (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2542, หน้า 23)

การเขียนถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความเข้าใจออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อใช้ในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือในการ พัฒนาสติปัญญาของบุคคล โดยถือว่าเป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาและพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของผู้เรียน และถือว่าเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้อีกวิธีหนึ่ง การเขียนยังเป็นทักษะพื้นฐานในการแสดงออกที่สำคัญในการเรียนการสอนทุกวิชาเพราะ ต้องอาศัยการจดบันทึกเพื่อรวบรวมหรือสรุปเรื่องราวที่ได้ยิน ได้ฟังเพื่อเขียนหรือตอบปัญหา ทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนภาษาไทยของนักเรียนเกิดประสิทธิผล ในการเขียนนั้น หลังจากที่ผู้เรียนรู้จักอักษรไทยแล้ว ก็ต้องประสมคำ ซึ่งปัญหาใหญ่ที่พบในการ เรียนประสมคำ คือ นักเรียนอ่านและเขียนไม่ได้ (ชุตินา มามีเกตุ, 2547, หน้า 1)

จะเห็นได้ว่า ทั้งทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็เป็นปัจจัยส่งเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่ง ทักษะการอ่านและการเขียนก็มีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนผลการเรียนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน การถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ต้องอาศัยทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย การอ่านและการเขียน เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียนในการเริ่มต้นการฝึกการอ่านและการเขียน ครูผู้สอน จึงต้องให้ความสำคัญและพร้อมที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ทักษะการเขียนได้อย่างถูกต้อง

จากรายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการ ทสอบของนักเรียนความสามารถด้านภาษาปีการศึกษา 2559 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.06 และใน ปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.33 ซึ่งเป็นผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560) จากการสังเคราะห์ผลการประเมินพบว่านักเรียนมีปัญหา ด้านทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ได้แก่ การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด นักเรียนไม่สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และ การขาดแคลน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการ ที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อส่งเสริมความสามารถให้นักเรียนมีทักษะการ อ่านและทักษะการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งแบบฝึกทักษะมีความสำคัญอย่างมากในการฝึกหัดหรือฝึก ปฏิบัติ เพราะว่าแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะ นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนจะต้อง ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขพร้อมกับได้รับความรู้ด้วย ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องรู้จักหาวิธีและพัฒนาแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียน เดินทางไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ ดังที่ น้อมศรี เคท (2537, หน้า 27) ได้กล่าวว่า เมื่อครูได้สอนเนื้อหา แนวคิดหรือหลักการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กับนักเรียนและนักเรียนสามารถ

เข้าใจในเรื่องนั้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่วถูกต้อง แม่นยำและรวดเร็วหรือเรียกว่าฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะ การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อนำมาฝึกนักเรียน เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนอ่านและเขียนถูกต้องมากขึ้น เพราะข้อดีของแบบฝึกทักษะก็คือเป็นแบบฝึกที่ง่ายใช้เวลาสั้นๆ กิจกรรมที่ฝึกมีทั้งฝึกอ่านออกเสียง เขียนคำตามภาพ เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักคำและความหมายของคำ และแบบฝึกนี้ใช้ฝึกหลังจากที่เรียนจบบทเรียนไปแล้ว เป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วในแต่ละบท และนักเรียนยังทราบผลการเรียนของนักเรียนทันที หลังเรียนจบเนื้อหานั้นๆ แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่เหน็ดเหนื่อยและไม่เบื่อหน่ายเพราะแบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องสร้างตามหลักการฝึกทักษะการเขียน โดยให้เริ่มตั้งแต่ข้อง่าย ๆ ไปหาข้อที่ยาก (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2546, หน้า 43) การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งต้องมีความหลากหลาย การให้นักเรียนทำแบบฝึกมากๆ จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยหลายเรื่องที่ได้แสดงว่าแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนดีขึ้น ดังเช่น ละมุล จันทรแป้น (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้ง ไพวรรณ ศรีกุล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ จินตนา สุวันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการสื่อสาร ด้านทักษะการเขียนและทักษะการอ่านสูงขึ้น ทั้งยังช่วยพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

ความสำคัญของการวิจัย

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารเป็นทางเลือกที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การเขียน ในวิชาภาษาไทยให้นักเรียน
2. ช่วยพัฒนาให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการสื่อสารด้านทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาการศึกษาผาแดง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมด 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลทับทิม โรงเรียนวัดป่าไผ่ โรงเรียนบ้านชัยบอน โรงเรียนนิคมทับทิม สงเคราะห์ 1 โรงเรียนนิคมทับทิมสงเคราะห์ 2 โรงเรียนหนองผักบุ้ง โรงเรียนบ้านป่าวังขวาง โรงเรียนบ้านช่อง โรงเรียนวัดสมุพร้อม จำนวน 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 245 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลทับทิม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 26 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (sample random samplig)

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะการอ่าน

2.2.2 ทักษะการเขียน

2.2.3 ความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ป. 1/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ และมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ป. 1/2 การเขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตัวชี้วัด ป. 1/1 บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย ตัวชี้วัด ป.1/2 เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ ตัวชี้วัด ป.1/3 เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ ตัวชี้วัด ป. 1/4 ต่อคำคล้องจองง่ายๆ โดยนำมาสร้างเป็นชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ชุดดังนี้

3.1 ทบทวนพยัญชนะ

3.2 คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

3.3 คำที่มีรูปวรรณยุกต์

3.4 คำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา

3.5 คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

3.6 คำคล้องจอง

3.7 คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ

3.8 คำที่มีอักษรนำ

4. ระยะเวลาในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบไปด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน และแบบฝึกทักษะการเขียน ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 1) ชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน มีองค์ประกอบดังนี้ วัตถุประสงค์ คำชี้แจง สื่อการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ 2) คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับครู มีองค์ประกอบดังนี้ จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ เฉลยแบบทดสอบ และตารางคะแนนก่อนเรียนหลังเรียน

การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างชุดฝึก 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาชุดฝึกทักษะ 3) การทดลองใช้ชุดฝึกทักษะ 4) การประเมินผลและปรับปรุงชุดฝึกทักษะ

ประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ หมายถึง คุณภาพชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารที่สร้างขึ้น ซึ่งประเมินได้จากนักเรียนที่ทำชุดฝึกทักษะแล้วมีทักษะในการอ่านและการเขียนดีขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง เฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดฝึกทักษะระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

75 ตัวหลัง หมายถึง เฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดฝึกทักษะหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียง และการเขียนสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งสามารถวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงและการเขียนสื่อสารได้จากคะแนนการทำแบบประเมินทักษะการอ่าน และแบบประเมินทักษะการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

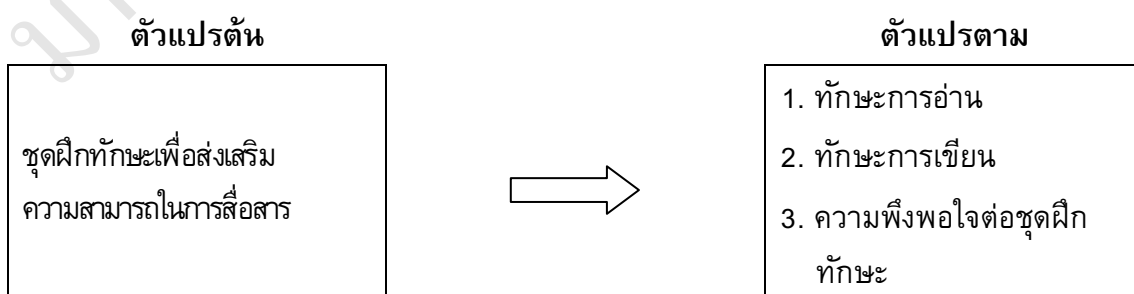
ความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงความชอบใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เกี่ยวกับภาพประกอบ รูปเล่ม เนื้อหา และผลที่ได้รับ ประเมินได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลหลักการ ทฤษฎี แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้มีทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการอ่านและทักษะการเขียน โดยได้รับการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ และการเรียนรู้ การใช้ชุดฝึก การฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญ เป็นกระบวนการสำคัญที่ทุกคนต้องได้รับการพัฒนา และทำให้การเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ซึ่งวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 131) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนทำแบบฝึกมากๆ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ, และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 53) กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญต่อผู้เรียนช่วยเสริมสร้างทักษะ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเน้นการเรียนรู้ การฝึกฝนและการฝึกแบบซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับขั้นตอนในการพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ผู้วิจัย นำแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ (2547, หน้า 75-80) กำหนดขั้นตอนการชุดฝึกทักษะ ดังนี้ 1) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) กำหนดเนื้อหา 3) กำหนดชุดฝึกทักษะ 4) กำหนดหัวเรื่อง 5) กำหนดความคิดรวบยอด 6) กำหนดจุดประสงค์ 7) กำหนดองค์ประกอบชุดฝึกทักษะ 8) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 9) กำหนดการวัดผลประเมินผลและ 10) ทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพชุดแบบฝึก จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาทำเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้ ปรากฏดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ทักษะการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย
 - 1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย
 - 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
 - 1.5 คุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. การพัฒนาแบบฝึกทักษะ
 - 2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 2.3 ประเภทของแบบฝึกทักษะ
 - 2.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 2.5 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
 - 2.6 องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ
 - 2.7 หลักและวิธีการทำแบบฝึกทักษะ
 - 2.8 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
3. การสื่อสาร
 - 3.1 ความหมายของการสื่อสาร
 - 3.2 องค์ประกอบของการสื่อสาร
 - 3.3 หลักการสื่อสาร
 - 3.4 อุปสรรคของการสื่อสาร
4. ทักษะการอ่าน
 - 4.1 ความหมายของการอ่าน
 - 4.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 4.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 4.4 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

- 4.5 การวัดและประเมินการอ่าน
- 5. ทักษะการเขียน
 - 5.1 ความหมายของการเขียน
 - 5.2 ความสำคัญของการเขียน
 - 5.3 ความสามารถในการเขียน
 - 5.4 องค์ประกอบของการเขียน
 - 5.5 จุดมุ่งหมายในการเขียน
 - 5.6 การวัดและประเมินการเขียน
- 6. ความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ
 - 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 6.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 6.3 การวัดความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

2. เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

2.1 การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.3 การฟัง การดูและการพูดการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

2.4 หลักการใช้ภาษาไทยธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

2.5 วรรณคดีและวรรณกรรมวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

3. สารและมาตรฐานการเรียนรู้

3.1 สารที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้

3.2 สารที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 สารที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

3.4 สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

3.5 สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

4.1 สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ท 1.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำพื้นฐานไม่น้อยกว่า 600 คำ ประกอบด้วย
2. บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	- คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น
4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	- นิทาน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	- วรรณคดีและวรรณกรรมในห้องเรียน - บทเรียนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
7. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	การอ่านเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ในชีวิตประจำวัน
8. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 6)

4.2 สารที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ท 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	การเขียนสื่อสาร - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่าย ๆ
3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาดไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่และบุคคล

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 15)

4.3 สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตาราง 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ท 4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย	- พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ - เลขไทย
2. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	- การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ - มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - การผันคำ - ความหมายของคำ

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ	- การแต่งประโยค
4. ต่อคำคล้องจองง่ายๆ	- คำคล้องจอง

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 27)

5. คุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5.1 ออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร่ายกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและมีความรยาทในการอ่าน

5.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีความรยาทในการเขียน

5.3 เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดง ความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและมีความรยาทในการฟัง ดูและพูด

5.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5.5 เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบท ร่ายกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

การพัฒนาแบบฝึกทักษะ

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

กาญจนา คุณานุรักษ์ (2539, หน้า 7) ได้นิยามความหมายของการสร้างแบบฝึกว่า เป็นกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือเงื่อนไข

การเรียนรู้อย่างเป็นระบบแล้วจึงวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยความรู้จากทฤษฎีต่างๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนการสอน เป็นต้น

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (2540, หน้า 98) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า คือ เป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนที่ให้นักเรียนทำอะไร ทำให้เสร็จผลได้อย่างไร เป็นบทเรียนที่ต้องฝึกและเรียนรู้ เพื่อสร้างความชำนาญ และฝึกกระบวนการคิด

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับนักเรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญ

กฤษยา แสงเดช (2545, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกคือ สื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับนักเรียนหลังจากจบเนื้อหา เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะ สามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547, หน้า 83) ได้ให้ความหมายว่า แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเสริมสำหรับให้นักเรียนได้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ

ถวัลย์ มาศจรัส, และคนอื่นๆ (2550, หน้า 18) ได้ให้คำจำกัดความของแบบฝึกและแบบฝึกทักษะไว้ว่า เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 483) ได้อธิบายว่า แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกหัด หรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

กันเทอร์, และคนอื่นๆ (Gunter, et al., 1990, p.80) กล่าวว่าแบบฝึกใช้ในการให้นักเรียนฝึกด้วยตนเอง และแบบฝึกควรมีการให้คำแนะนำในการทำแก่นักเรียน โดยให้ครูแสดงตัวอย่างแก่นักเรียนก่อน เช่น ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตอบคำถามข้อแรก และครูช่วยหาคำแนะนำ จากนั้นจึงให้นักเรียนทำด้วยตนเอง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายตรวจสอบ และซักถามข้อสงสัยในข้อคำถามและคำตอบร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความหมายของแบบฝึก คือ สื่อนวัตกรรมการประเภทหนึ่งที่สร้างขึ้นอย่างหลากหลายที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเสริมทักษะเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความรู้ความชำนาญและทักษะเพิ่มมากขึ้น จนนักเรียนสามารถนำไปแก้ปัญหาในการเรียนในสถานการณ์และในชีวิตประจำวันได้

2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

กฤษยา แสงเดช (2545, หน้า 6) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึก ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน

2. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้นแต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมความเข้าใจจากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

4. แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะมากยิ่งขึ้น

5. การให้นักเรียนทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของผู้เรียนได้ชัดเจน ช่วยให้ครูได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทันที่

6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อย จะช่วยครูประหยัดแรงงาน และเวลาที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึกหัดเสริมทำให้มีเวลาและโอกาสในการฝึกฝนมากขึ้น

จิตรา สมพล (2547, หน้า 10) กล่าวว่า iva แบบฝึกทักษะมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นสื่อ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ปริศนา พลหาญ (2549, หน้า 49) กล่าวว่า iva แบบฝึกทำให้มีทักษะและช่วยเสริมทักษะในด้านภาษา ให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและสื่อความหมายได้

สรุปได้ว่า แบบฝึกมีความจำเป็นและสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครูจะต้องให้นักเรียนได้มีการฝึกหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาในแบบเรียนไปแล้วเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้แบบฝึกหัดที่ครูใช้ควรเป็นแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้นเองเพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน ย่อมจะรับรู้ปัญหาในการเรียนของนักเรียน ซึ่งเราถือว่าแบบฝึกเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูสามารถ จะผลิตขึ้นมาใช้ได้เองเพื่อพัฒนา การเขียนให้ดียิ่งขึ้นและสามารถใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

3. ประเภทของแบบฝึกทักษะ

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538, หน้า 55-56) ได้จำแนกประเภทของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ประเภทเลือกตอบ

- 1.1 เลือกระบายสีพวกเดียวกัน
- 1.2 เลือกคำที่มีความหมายตรงกับข้อความ
- 1.3 เลือกตัวพยัญชนะใส่ในกลุ่มคำ
- 1.4 เลือกคำที่สะกดไม่ถูกต้อง
- 1.5 เลือกคำพวกเดียวกัน
- 1.6 ชี้เส้นใต้คำพวกเดียวกัน

2. ประเภทเติมคำ

- 2.1 เติมพยัญชนะในคำที่กำหนดให้
- 2.2 เติมคำลงในข้อความที่กำหนดให้
- 2.3 เติมส่วนประกอบของคำให้เป็นคำที่มีความหมาย

- 2.4 เติมคำให้มีความหมายตรงกับภาพ
- 2.5 เติมอักษรในช่องว่างให้เป็นคำ ซึ่งตรงกับคำอ่านที่กำหนดให้
3. ประเภทสร้างคำ
 - 3.1 สร้างคำจากภาพ
 - 3.2 สร้างคำจากภาพและความหมายที่กำหนดให้
 - 3.3 สร้างคำโดยเรียงตัวอักษรที่กำหนดให้
 - 3.4 สร้างคำโดยกำหนดส่วนประกอบของคำบางส่วนให้
 - 3.5 นำคำมาประสมให้เกิดคำใหม่
 - 3.6 สร้างคำจากตัวอักษรที่สลับกันอยู่
 - 3.7 สร้างประโยคจากภาพ
4. ประเภทจับคู่
 - 4.1 จับคู่พยางค์ที่อ่านตรงกัน
 - 4.2 จับคู่คำกับข้อความที่มีความหมายตรงกัน
 - 4.3 จับคู่คำคู่เดียวกัน
5. ประเภทสร้างประโยค
 - 5.1 สร้างประโยคจากคำที่กำหนดให้
 - 5.2 เลือกคำเติมลงในประโยคที่ได้ใจความ
6. ประเภทของคำ
 - 6.1 เขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้
 - 6.2 เขียนคำจากคำอ่านและความหมายที่กำหนดให้
 - 6.3 แก้อคำที่เขียนสะกดผิด
7. ประเภทแยกส่วนประกอบของคำ
8. ประเภทความหมายของคำ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 12-14) กล่าวถึงรูปแบบของแบบฝึก

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกหัดที่เป็นประโยคบอกเล่าให้ผู้เรียนอ่านแล้วใส่เครื่องหมายถูกผิด ตามดุลยพินิจของผู้เรียน
2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยคำถาม หรือตัวปัญหา ซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสดมภ์ซ้ายมือเว้นช่องว่างไว้หน้าข้อ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสดมภ์ขวา มาจับคู่กับสดมภ์ซ้ายให้สอดคล้องกัน
3. เติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างเพื่อเติมคำหรือข้อความให้ถูกต้องสมบูรณ์

4. แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบเชิงทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถาม และส่วนที่เป็นตัวเลือก ซึ่งส่วนที่เป็นคำถามต้องสมบูรณ์ ชัดเจน ส่วนที่เป็นตัวเลือกอาจจะมี 3-5 ตัว โดยจะมีตัวเลือกถูกเพียงตัวเดียวที่เหลือจากนั้นเป็นตัวลวง

5. แบบอัตนัย เป็นแบบฝึกที่เป็นความเรียง มีคำถาม ผู้เขียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถ ไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดเวลา

แคตคาเนย์, และโดแนล (Daccanay,F.R., & Donal, 1963, p. 306) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. แบบให้เขียนตามแบบ
2. แบบให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดมาให้เติมลงในช่องว่างให้เหมาะสม
3. แบบจับคู่โดยจับคู่ข้อความ 2 ข้อความให้เรียงเป็นเรื่องเดียวกัน
4. แบบสร้าง คือ ให้ประโยคแล้วนำคำในวงเล็บท้ายประโยคมาใส่ลงในตำแหน่งที่ถูกต้องในประโยคเดิม

5. แบบให้สร้างเป็นประโยคจากคำที่กำหนดให้

สรุปได้ว่า รูปแบบของการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้นต้องมีหลายๆ รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็สามารถสร้างแบบฝึกได้อีกหลายๆ รูปแบบย่อย ดังนั้นการนำรูปแบบของแบบฝึกไปใช้นั้น ต้องให้เหมาะสมกับเนื้อหา ธรรมชาติวิชา แต่ละเนื้อหาควรส่งเสริมด้านความคิด ยั่วยุให้อยากเรียนรู้ สนุกสนาน เกิดความพึงพอใจ และเกิดมีทักษะในเรื่องที่ต้องการฝึก

4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2540, หน้า 7) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกที่มีต่อการเรียนรู้ คือ

1. เป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มากเพราะแบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่จัดทำอย่างเป็นระบบระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้นแต่ต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจ
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนโดยการกระทำดังนี้
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้สิ่งนั้นๆ
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง

6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เพื่อเป็นแนวทางและทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป

7. การให้เด็กทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันที่

8. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือจะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องจัดเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากการเรียน ทำให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่างๆ ได้มากขึ้น

10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มแน่นอนต้องลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงกระดาษทุกครั้ง และผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระเบียบ

ยุพา ยิ้มพงศ์, 2532 (อ้างถึงใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2547, หน้า 33-34) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระครูได้มากเพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและระเบียบ

2. ช่วยเสริมทักษะแบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะแต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น

4. ช่วยเสริมให้ทักษะคงทน

5. ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนในแต่ละครั้ง

6. เด็กสามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเอง

7. การให้เด็กทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือปัญหาของเด็กได้ชัดเจน เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่มีในหนังสือแบบเรียน ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะสร้างแบบฝึก

10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มแน่นอนย่อมลงทุนต่ำกว่าที่จะใช้วิธีพิมพ์ลงกระดาษทุกครั้ง

กาญจนา คุณานุรักษ์ (2539, หน้า 8-10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ช่วยลดเวลาการสอนของครูและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี
 2. แบบฝึกหัดเหมาะสมกับอัตภาพของนักเรียนแต่ละคน เพราะเป็นการเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ประโยชน์ต่อการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 ถวัลย์ มาศจรัส, และคนอื่นๆ (2550, หน้า 21) ได้สรุปว่า แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า แบบฝึกหัดมีความสำคัญและจำเป็นเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาบทเรียนได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกหัดมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเอง นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียน และนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งจะช่วยให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายลดภาระของครูได้มาก ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถ นำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

5. หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

จากการศึกษาหลักการสร้างแบบฝึก มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนวทางการสร้างแบบฝึก ดังนี้

ซูลิพร แจ่มถนอม (2542, หน้า 32) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นหลักโดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าฝึกเรื่องอะไร จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื้อหาไม่ยากเกินไปและมีรูปแบบที่น่าสนใจ จะเห็นได้ว่า การสร้างแบบฝึกนั้นควรจะคำนึงถึงเรื่องสำคัญ ดังนี้

1. ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. คำนึงถึงภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมสั้นๆ และชัดเจน
3. มีจุดมุ่งหมายในการสร้าง
4. กำหนดเนื้อหาชัดเจนไม่ยากจนเกินไป
5. รูปแบบน่าสนใจ

ฉวีวรรณ กิรติกร (2545, หน้า 11-12) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบฝึกที่สร้างขึ้นนั้นควรสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียน เด็กที่เริ่มเรียนมีประสบการณ์น้อยจะต้องสร้างแบบฝึกที่น่าสนใจและสนใจผู้เรียนด้วยควรเริ่มจากข้อง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการฝึก

2. ให้แบบฝึกหัดที่ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึกและต้องมีเวลาเตรียมการไว้ล่วงหน้า

3. แบบฝึกหัด ควรมุ่งส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียน

4. แบบฝึกหัดแต่ละชุดควรมีคำชี้แจงง่ายๆ สั้นๆ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจหรือมีตัวอย่างแสดงวิธีทำจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

5. แบบฝึกหัดควรมีหลายๆ แบบเพื่อให้ผู้เรียนได้แนวคิดที่กว้างไกล

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ (2547, หน้า 90) กล่าวว่า การสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึกปฏิบัติสำหรับวิชาต่างๆ ย่อมไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับระดับชั้นและเนื้อหาอย่างไรก็ตามการสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึกมีวิธีพอสรุปได้ดังนี้

1. ควรมีคำชี้แจงการใช้ ที่มีการกำหนดทิศทางไว้เด่นชัด

2. ควรมีตารางการปฏิบัติเพื่อให้ นักเรียนวางแผนได้เอง ซึ่งเรียกว่าใบแนะนำหรือ Guide Sheet

3. ในกรณีที่มีกิจกรรมให้นักเรียนตอบ เต็มคำ เขียนภาพเป็นต้น ก็ต้องเตรียมเนื้อหาที่ให้ไว้ในแบบฝึกให้ตรงกันโดยใส่หมายเลขและรหัสให้เด่นชัด พอที่ผู้เรียนจะตอบให้ตรงตามที่ครูกำหนดไว้และควรมีบัตรเฉลยไว้ให้แต่ไม่ควรเด่นชัดจนเกินไปเพื่อป้องกันการดูเฉลยก่อนทำกิจกรรมมีเฉลยไว้จะช่วยแบ่งเบาภาระของครูเพราะนักเรียนช่วยกันตรวจเองและส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ด้วย บัตรเฉลย อาจอยู่ในแบบฝึกปฏิบัติ

4. ควรออกแบบให้สะดวกดูหน้าอ่านใช้ภาษาที่เป็นกันเองและมีการ์ตูนประกอบเนื้อหาให้น่าสนใจ

5. เนื้อหาในชุดฝึกปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับหัวเรื่องต่างๆ ควรให้ตรงกับเนื้อหาหรือประสบการณ์อื่นใดที่ครูกำหนด

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 45-46) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกจะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่นๆซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์แต่ละกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นจะทำเรื่องใดบ้างกำหนดเป็นโครงเรื่องไว้

4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่างออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย

บ็อค (Bock, 1993, p. 3) ให้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

ก่อนการสร้างแบบฝึกต้องกำหนดโครงร่างคร่าวๆ ก่อนว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีจุดประสงค์อย่างไร

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะใช้สร้างแบบฝึก
2. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
3. แจงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนและเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปยาก
4. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก
5. กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
6. ควรประเมินผลก่อนและหลังเรียน

นิกซอน (Nixon, 1995, pp.1-9) ได้เสนอวิธีการพัฒนาสื่อหรือแบบฝึกโดยมีแนวทางดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (preparation) โดยมีการวิเคราะห์ความสนใจของผู้เรียน ดูความสอดคล้องของสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการจัดหาสื่อที่เหมาะสมมีคุณภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย
2. ขั้นรวบรวมแหล่งข้อมูล (collection of resource) ผู้เรียนสร้างสื่อ พิจารณาตรวจสอบดูว่ามีส่วนใดที่ต้องทำให้เกิดความชัดเจนขึ้น หรือปรับเปลี่ยนใดเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ขั้นตอนออกแบบกรอบงาน (design frameworks) เพื่อสร้างสื่อ พิจารณาตรวจสอบดูว่ามีส่วนใดที่ต้องทำให้เกิดความชัดเจนขึ้น หรือปรับเปลี่ยนบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. ขั้นตอนย้อนกลับ (feedback) เมื่อนำสื่อที่สร้างขึ้นไปใช้แล้วควรติดตามผลการใช้ว่าได้ผล มีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

บิลโลว์ (Billow, 1962, p. 34) ให้ความเห็นว่า การสร้างชุดฝึกนั้น ครูต้องสร้างเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อใช้ฝึกผู้เรียนโดยเฉพาะไม่ควรปะปนกัน ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำ ครูควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี และภูมิหลังทางภาษาของผู้เรียนนอกจากนี้บ็อค (Bock, 1993, p. 3) ได้ให้ข้อพิจารณาในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้นักเรียนทราบถึงจุดหมายของแบบฝึก
2. ให้รายละเอียดต่างๆ เช่น คำแนะนำในการทำแบบฝึก หรือขั้นตอนในการทำอย่างละเอียด
3. สร้างแบบฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนมากที่สุดเช่นแบบฝึกอาจใช้รูปแบบต่างๆ โดยเริ่มจากการให้นักเรียนตอบคำถามในลักษณะถูกผิดจนถึงการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. แบบฝึกควรสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน เช่น การให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นลงในตารางหรือแผนภูมิที่กำหนดให้

สรุปได้ว่า กระบวนการสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาแบบฝึกทักษะ 3) การทดลองใช้แบบฝึก 4) การประเมินผลและปรับปรุงแบบฝึก

6. ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

กุศยา แสงเดช (2545, หน้า 12) กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับชั้น หรือวัยของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
6. ควรมีข้อแนะนำการใช้
7. มีให้เลือกตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี
8. ถ้าเป็นแบบฝึกหัดที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองแบบฝึกหัดควรมีหลาย

รูปแบบควรใช้สำนวนภาษาง่ายๆ ฝึกให้คิดและสนุกสนาน

ริเวอร์ กับ บาร์เนตต์ (River, 1968 ; Barnett, 1969) มีความเห็นสอดคล้องกันว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีข้อแนะนำการใช้ เปิดโอกาสให้เลือกทำได้หลายวิธี
2. มีกิจกรรมแปลกใหม่ ได้รับความสนใจท้าทายความคิด
3. มีการฝึกโดยใช้ระยะเวลาพอสมควรสำหรับแต่ละเรื่องก่อนที่จะฝึกเรื่องต่อไป
4. แต่ละชุดฝึกควรใช้หัวข้อเรื่องเพียงหนึ่งประเด็น
5. มีการฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนมาแล้ว
6. สิ่งที่น่าสนใจควรเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน และสามารถไปใช้ได้

ริเวอร์ (River, 1968, pp. 97-100) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้ คือ

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะฝึกเรื่องอื่น ๆ
 2. แต่ละแบบฝึกควรฝึกประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
 3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
 4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
 5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดี
- จากความหมายของแบบฝึกที่นักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังที่ได้กล่าวข้างต้นนั้น

สรุปได้ว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. มีคำสังชัดเจน ใช้ภาษาง่าย ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย

3. เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
4. ได้รับความสนใจ คิดได้เร็ว และสนุก ทำท่ายให้เด็กได้แสดงความสามารถ
5. ใช้เวลาเหมาะสม ไม่เร็วหรือนานเกินไป
6. มีตัวอย่างที่ให้ความคิดหลายทาง อาจให้ศึกษาด้วยตนเองได้
7. มีภาพประกอบ วางรูปแบบเป็นระเบียบสวยงาม
8. ผูกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนอยู่แล้ว
9. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้นๆ อาจใช้ประโยคและคำศัพท์ที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดี
10. นักเรียนได้มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้า
11. แบบฝึกควรมีหลายชนิด หลายแบบ เป็นการฝึกใช้ความคิดเร้าให้เด็กเกิดความสนใจ ไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ ควรเป็นแบบฝึกแบบใหม่ มีคำสั่งชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

6. องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ

สมเดช สีแสง, และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2543, หน้า 94) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึก มีดังนี้

1. คู่มือการใช้ เป็นเอกสารประกอบการใช้แบบฝึกว่าใช้เพื่ออะไร และมีวิธีการใช้อย่างไร เช่น เป็นงานฝึกทำเล่ม การบ้าน หรือสอนซ่อมเสริม ประกอบด้วย
 - 1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึก ระบุว่าในแบบฝึกชุดนี้มีทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่นหรือไม่ เช่นแบบทดสอบหรือแบบบันทึกผลการประเมิน
 - 1.2 สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน
 - 1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก
 - 1.4 ขั้นตอนในการใช้แบบฝึก
 - 1.5 เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด
2. แบบฝึกเพื่อฝึกทักษะให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ประกอบด้วย
 - 2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
 - 2.2 จุดประสงค์
 - 2.3 คำสั่ง
 - 2.4 ตัวอย่าง
 - 2.5 ชุดฝึก
 - 2.6 ภาพประกอบ
 - 2.7 ข้อสอบก่อนและหลังเรียน

2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

จากที่กล่าวมาข้างต้น องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ ควรมีองค์ประกอบคือ คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้ชุดฝึกทักษะ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน และองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ คำสั่ง คำอธิบาย และแนะนำวิธีใช้ จุดมุ่งหมายและควรมีรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อให้แบบฝึกนั้นมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

7. หลักและวิธีการทำแบบฝึกทักษะ

สมวงษ์ แปลงประสพโชค (2543, หน้า 10) กล่าวไว้เกี่ยวกับการทำแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะควรเรียงจากง่ายไปหายาก
2. ควรให้คำตอบของแบบฝึกทักษะบางข้อที่ยาก และควรมีข้อแนะนำอธิบาย สำหรับข้อที่ยาก
3. ควรให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะในชั่วโมงเรียน เพื่อที่จะได้มีโอกาสซักถาม
4. หลีกเลี่ยงการทำแบบฝึกทักษะที่ซ้ำซาก การทอดแทรกภาพและกิจกรรม ทดลองที่น่าสนใจ
5. ควรมีแบบฝึกทักษะแบบปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนเลือกปัญหาด้วยตนเอง
6. นักเรียนควรทำงานเป็นคู่หรือกลุ่มเล็ก เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและลด การลอกงาน

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547, หน้า 81) กล่าวไว้เกี่ยวกับการทำแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. มีความมุ่งหมายในการสร้างแน่นอน
2. คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างจากง่ายไปหายาก
3. ต้องทำแบบฝึกทักษะไว้ล่วงหน้า ทำเป็นรายเนื้อหา ทำเป็นบท พร้อมเฉลยไว้
4. ต้องทำหลังการสอนเนื้อหานั้น แล้วเสร็จ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักและวิธีการทำแบบฝึกทักษะที่ดี คือ ครอบคลุมเนื้อหา จัดทำเนื้อหาหลังจากเรียนเนื้อหานั้นแล้ว เรียงจากง่ายไปหายาก แบบฝึกควรมีความแปลกใหม่ น่าสนใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึก หมายถึง การนำแบบฝึกไปทดลองใช้ (try out) เพื่อปรับปรุงแล้วก็นำไปทดลองสอนจริง (trial run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงผลิตออกมาเป็นออกมาเป็นจำนวนมาก (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2525, หน้า 490) วิธีกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพ ทำได้โดยการประเมินผลของผู้เรียน 2 ประเภทคือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพ E1/E2

(ประสิทธิภาพของการกระบวนการประสิทธิภาพของผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยปกติเนื้อที่เป็นความรู้ความจำมักตั้งไว้ 80/80 หรือ 85 /85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตนาควรตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 ซึ่งการทดลองหาประสิทธิภาพ ดำเนินการทดลองโดยเป็นขั้นตอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 131-132) ได้เสนอวิธีการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (one - to - one testing) (1:1) นำแบบฝึกไปใช้กับผู้เรียนซึ่งมีระดับความแตกต่างกันคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 3 คน แล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. แบบกลุ่มเล็ก (small group testing) (1:3) นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. แบบภาคสนาม (field testing) (1:10) นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียน โดยคำนวณค่าสถิติการหาประสิทธิภาพ

75 ตัวแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการสอนจากแบบฝึกทักษะคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ในตัวนักเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกดังกล่าว หาได้จากการนำคะแนนแบบฝึกหรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยและคะแนนสอบหลังเรียน คำนวณด้วยการหาค่า E1/E2 เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

การสื่อสาร

1. ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Communication แปลความเป็นภาษาไทยและใช้กันหลายคำ เช่น การติดต่อสื่อสาร การสื่อความหมาย การสื่อสาร ถ้าแปลตามรูปศัพท์เดิม การสื่อสาร หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งสร้างความร่วมมือหรือคล้ายคลึงกันให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีความหมายไว้อย่างอื่น ดังนี้

ปรเม สตะเวทิน (2539, หน้า 7) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้รับสาร (receiver) โดยผ่านสื่อ (channel)

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2542, หน้า 165) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร คือ กระบวนการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกซึ่งอาจเป็นรูปของคำ ตัวอักษร สัญลักษณ์ เรียกว่า ข่าวสาร บุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร ส่งไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกผู้รับสาร โดยผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นได้เข้าใจความหมายตามเจตนาที่ต้องการและช่วยป้องกันความเข้าใจผิดระหว่างกันและกันอีกด้วย

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 305) การสื่อสารในความหมายของราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการนำถ้อยคำ ข้อความ หรือหนังสือ เป็นต้น จากบุคคลหนึ่ง สถานที่หนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งสถานที่หนึ่ง

ชาร์ม (Schramm, 1954) ให้ความหมายว่า การสื่อสาร คือ การมีความเข้าใจและร่วมมือกัน ต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร โดยกล่าวถึงพื้นฐานประสบการณ์ร่วม (field of experience) ระหว่าง ผู้ส่งสารและผู้รับสารว่า จะต้องมีการประสบการณ์ร่วมกันเพื่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุป ความหมายของการสื่อสาร คือ กระบวนการในการส่งสาร หรือแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความคิด ความรู้สึกระหว่างบุคคล เน้นความสัมพันธ์ของมนุษย์ ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นนั้นเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

2. องค์ประกอบของการสื่อสาร

การสื่อสารจะมีประสิทธิผลมากที่สุดก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบทุกองค์ประกอบมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยองค์ประกอบของการสื่อสารที่สำคัญคือ

1. แหล่งข่าวสาร (source) ในกระบวนการสื่อสารแหล่งข่าวสารหรือผู้ส่งสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะนอกจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพแล้ว ผู้ส่งสารก็เป็นผู้มี อิทธิพลต่อความเชื่อถือให้แก่ตัวสารด้วยคุณลักษณะของผู้ส่งสารเอง (อภิสรรา เกิดชูชื่น, 2545, หน้า 45) และผู้ส่งสารไม่จำเป็นต้องเป็นตัวบุคคลเสมอไป อาจอยู่ในรูปของสถาบัน องค์กร หน่วยงาน กลุ่มบุคคล หรือคณะทำงานก็ได้ซึ่งความน่าเชื่อถือของแหล่งสารมาจาก ปัจจัย 2 ประการ (อรรณณ ปิณฑโนโรวาท, 2549, หน้า 120) คือความสามารถหรือความเป็นผู้ชำนาญ (competence of expertness) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness)

2. ข่าวสาร (message) เนื้อหาสาระ /ข้อมูล /ข่าวสาร หมายถึงข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดต่างๆ หรือชุดของ สัญลักษณ์ที่ผู้ส่งสารต้องการจะนำเสนอหรือสื่อความหมายไปยังผู้รับสารโดยมีเป้าหมายอย่างใด อย่างหนึ่ง โดย สุมาลี เล็กประยูร (2551, หน้า 103) อธิบายว่า กระบวนการเข้ารหัสนำไปสู่การพัฒนา ข้อความ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลหรือความหมายที่ผู้ส่งข่าวสารต้องการส่งไปยังผู้รับข่าวสาร โดยที่ อาจเป็นข้อความเป็นภาษาพูด (verbal) หรือข้อความที่ไม่เป็นภาษา (nonverbal) ใช้การพูดหรือเขียนหรือใช้สัญลักษณ์ก็ได้และปรับเปลี่ยนข้อความให้อยู่ในรูปที่เหมาะสมสำหรับช่องทางการ สื่อสารที่จะใช้ ดังนั้น ผู้ส่งสารจึงต้องกำหนด

เนื้อหาสาระให้ตรงกับความต้องการหรือความต้องการ ของผู้รับและต้องมีวิธีการวางโครงสร้างสาร มาเป็นอย่างดี

3. ผู้รับสาร (receiver) ในกระบวนการสื่อสาร มีบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือ ผู้รับสารและผู้ส่งสาร ซึ่งผู้รับสารในการสื่อสารนั้น อาจมีความหมายถึงบุคคลคนเดียว หรืออาจ หมายถึงกลุ่ม บุคคล หรือมวลชน ที่เป็นผู้ฟัง ผู้อ่าน ผู้ชม การที่จะให้ข่าวสารที่เหมาะสม กับผู้รับสาร ต้องเข้าใจในความต้องการข่าวสารของ ผู้รับสารซึ่งโดยปกติมีอยู่ 4 อย่าง คือ (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2546, หน้า 290)

3.1 ความต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองเนื่องจากในสังคม ปัจจุบัน มีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ข่าวสารนั้นมี มากมายหลายประเภทผู้รับสารแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม จะเลือกรับเฉพาะข่าวสารที่มีสาระตรงกับ ความสนใจความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละคนและสนใจ จดจำส่วนมาก เป็นพิเศษ

3.2 ความต้องการข่าวสารที่สอดคล้องกับค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติ ข่าวสารใดที่ ไม่สอดคล้องมักจะไม่ได้รับความสนใจหรือได้รับการปฏิเสธจากผู้รับสาร ระบบสังคม และ วัฒนธรรมมีผลต่อการแปลหรือการตีความของผู้รับสาร คนมาจากสังคมที่ต่างกัน หรือภูมิหลัง วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ย่อมตีความเรื่องราวข่าวสารที่ได้รับมาแตกต่างกันไปด้วย ตามระบบ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นอยู่

3.3 ความต้องการข่าวสารที่สะดวกในการได้มา ถึงแม้ข่าวสารจะเป็น ข่าวสาร ที่ให้ประโยชน์และสอดคล้องกับตัวเองแต่ถ้าข่าวสารดังกล่าวได้มาด้วยความยากลำบาก หรือไม่ สะดวกผู้รับสารก็ไม่อาจเปิดรับข่าวสารนั้นได้

3.4 ความอยากรู้อยากเห็นเป็นความต้องการที่อยากมีประสบการณ์ ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างหนึ่ง ในกระบวนการการติดต่อสื่อสาร ต้องอาศัยขอบเขตแห่ง ความรู้หรือขอบเขตแห่งประสบการณ์ของผู้รับสารและผู้ส่งสารในการเปิดรับข่าวสารของบุคคล ในอันที่จะเข้าใจข่าวสารได้ มากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับขอบเขตแห่งประสบการณ์ของผู้รับ สารด้วยการตรวจสอบ

4. ช่องทางข่าวสาร (channel) การเลือกใช้ช่องทางข่าวสารหรือช่องทางการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ จะช่วยให้ข้อมูลข่าวสารส่งถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ซึ่งผู้ส่งสารต้องพิจารณาว่า ข่าวสารและกลุ่มเป้าหมายนั้นต้องใช้ช่องทางการสื่อสารใดเป็นหลัก ทั้งนี้การเลือกใช้สื่อโดยพิจารณาบทบาทหน้าที่ของสื่อแต่ละชนิดว่า มีขอบเขต ความสามารถ แตกต่างกันไป ความสามารถดังกล่าวได้แก่การให้ข่าวสารข้อเท็จจริง ความสามารถในการให้ หลักการและให้มองเห็นความสัมพันธ์ความสามารถในการให้ติดตามความต่อเนื่องของ กระบวนการ ความสามารถในการแก้ปัญหาค้นหาให้เปลี่ยนพฤติกรรมโน้มน้าวให้ลงมือ กระทำ

อรรถณ ปิลันธน์โอวาท (2549, หน้า 150) อธิบายว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการสื่อสาร มี 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (sender) หรือ แหล่งสาร (source) หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งสาร หรือเป็นแหล่งกำเนิดสาร ที่เป็นผู้เริ่มต้นส่งสารด้วยการแปลสารนั้นให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นแทนความคิด ได้แก่ ภาษาและอากัปกริยาต่าง ๆ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ข่าวสาร ความต้องการและวัตถุประสงค์ของตนไปยังผู้รับสารด้วยวิธีการใดๆ หรือส่งผ่านช่องทางใดก็ตาม จะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม เช่น ผู้พูด ผู้เขียน กวี ศิลปิน นักจัดรายการวิทยุ โฆษกรัฐบาล องค์การ สถาบัน สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ หน่วยงานของรัฐ บริษัท สถาบันสื่อมวลชน เป็นต้น

1.1 คุณสมบัติของผู้ส่งสาร

1.1.1 เป็นผู้ที่มีเจตนาแน่วแน่ที่จะให้ผู้อื่นรับรู้จุดประสงค์ของตนในการส่งสาร แสดงความคิดเห็น หรือวิจารณ์ ฯลฯ

1.1.2 เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของสารที่ต้องการจะสื่อออกไปเป็นอย่างดี

1.1.3 เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีความน่าเชื่อถือ แคล่วคล่องเปิดเผยจริงใจ และมีความรับผิดชอบ ในฐานะเป็นผู้ส่งสาร

1.1.4 เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจความพร้อมและความสามารถในการรับสารของผู้รับสาร

1.1.5 เป็นผู้รู้จักเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการส่งสาร หรือนำเสนอสาร

2. สาร (message) หมายถึง เรื่องราวที่มีความหมาย หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อาจอยู่ในรูปของข้อมูล ความรู้ ความคิด ความต้องการ อารมณ์ ฯลฯ ซึ่งถ่ายทอดจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารให้ได้รับรู้ และแสดงออกมาโดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ใดๆ ที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ เช่น ข้อความที่พูด ข้อความที่เขียน บทเพลงที่ร้อง รูปที่วาด เรื่องราวที่อ่าน ทำท่างที่สื่อความหมาย เป็นต้น

2.1 รหัสสาร (message code) ได้แก่ ภาษา สัญลักษณ์ หรือสัญญาณที่มนุษย์ใช้เพื่อแสดงออกแทนความรู้ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึกต่างๆ

2.2 เนื้อหาของสาร (message content) หมายถึง บรรดาความรู้ ความคิด และประสบการณ์ที่ผู้ส่งสารต้องการจะถ่ายทอดเพื่อการรับรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเพื่อความเข้าใจร่วมกันหรือโต้ตอบกัน

2.3 การจัดสาร (message treatment) หมายถึง การรวบรวมเนื้อหาของสาร แล้วนำมาเรียบเรียงให้เป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้ใจความตามเนื้อหา ที่ต้องการด้วยการเลือก ใช้รหัสสารที่เหมาะสม

3. สื่อ หรือช่องทาง (media or channel) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการสื่อสาร หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะของสาร ทำหน้าที่นำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารต้องอาศัยสื่อหรือช่องทางทำหน้าที่นำสารไปสู่ผู้รับสาร การแบ่งประเภทของสื่อมีหลากหลายต่างกันไป ดังนี้

4. ผู้รับสาร (receiver) หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือมวลชนที่รับเรื่องราวข่าวสารจากผู้ส่งสาร และแสดงปฏิกิริยาตอบกลับ (feedback) ต่อผู้ส่งสาร หรือส่งสารต่อไปถึงผู้รับสารคนอื่นๆ ตามจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร เช่นผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ฟังรายการวิทยุ กลุ่มผู้ฟังการอภิปราย ผู้อ่านบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปองค์ประกอบของการสื่อสาร คือ กิจกรรมที่มุ่งสร้างความร่วมมือกันให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคล กระบวนการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความรู้จากผู้ส่งสารส่งไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร

3. หลักการสื่อสาร

การสื่อสารจะประสบความสำเร็จตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ผู้ส่งสารควรคำนึงถึงหลักการสื่อสารดังนี้ ภาควิชาภาษาไทยสถาบันราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี (2542, หน้า 13-14)

1. ผู้ที่จะสื่อสารให้ได้ผลและเกิดประโยชน์ จะต้องทำความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบในการสื่อสาร และปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับระบบการรับรู้ การคิด การเรียนรู้ การจำ ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพ ในการสื่อสาร

2. ผู้ที่จะสื่อสารต้องคำนึงถึงบริบทในการสื่อสาร บริบทในการสื่อสาร หมายถึง สิ่งที่อยู่แวดล้อมที่มีส่วนในการกำหนดรู้ความหมายหรือความเข้าใจในการสื่อสาร

3. คำนึงถึงกรอบแห่งการอ้างอิง (frame of reference) มนุษย์ทุกคนจะมีพื้นความรู้ทักษะ เจตคติ ค่านิยม สังคม ประสบการณ์ ฯลฯ เรียกว่าภูมิหลังแตกต่างกัน ถ้าผู้สื่อสารใดมีกรอบแห่ง การอ้างอิงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน จะทำให้การสื่อสารง่ายขึ้น

4. การสื่อสารจะมีประสิทธิผล เมื่อผู้ส่งสารส่งสารอย่างมีวัตถุประสงค์ชัดเจน ผ่านสื่อหรือช่องทางที่เหมาะสม ถึงผู้รับสารที่มีทักษะในการสื่อสารและมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน

5. ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ควรเตรียมตัวและเตรียมการล่วงหน้า เพราะจะทำให้การสื่อสารราบรื่น สะดวก รวดเร็ว เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ หากจะเกิดอุปสรรค ที่จุดใดจุดหนึ่ง

6. คำนึงถึงการใช้ทักษะ เพราะภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์ตกลงใช้ร่วมกันในการ สื่อความหมาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจในการสื่อสาร ผู้สื่อสารต้องศึกษาเรื่องการใช้ภาษา และสามารถใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล เนื้อหาของสาร และช่องทางหรือสื่อ ที่ใช้ในการสื่อสาร

7. คำนึงถึงปฏิกิริยาตอบกลับตลอดเวลา ถือเป็นการประเมินผลการสื่อสาร ที่จะทำให้คู่สื่อสารรับรู้ผลของการสื่อสารว่าประสบผลดีตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อบกพร่องใด เพื่อที่จะทำให้การสื่อสารเกิดผลตามที่ต้องการ

จากที่กล่าวมาข้างต้น หลักการสื่อสาร คือ การสื่อสารให้ได้ผลและเกิดประโยชน์ และการส่งสารควรมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด คำนึงถึงการใช้ทักษะภาษา เพราะถือเป็นหัวใจสำคัญในการสื่อสาร

4. อุปสรรคของการสื่อสาร

อุปสรรคในการสื่อสาร หมายถึง สิ่งที่ทำให้การสื่อสารไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสารและผู้รับสาร อุปสรรคในการสื่อสารอาจเกิดขึ้นได้ทุกขั้นตอนของกระบวนการสื่อสาร ดังนั้น อุปสรรคในการสื่อสารจึงเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบต่อไปนี้

1. อุปสรรคที่เกิดจากผู้ส่งสาร

- 1.1 ผู้ส่งสารขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารที่ต้องการจะสื่อ
- 1.2 ผู้ส่งสารขาดความรู้ความเข้าใจและข้อมูลเกี่ยวกับสารที่ต้องการจะสื่อ
- 1.3 ผู้ส่งสารใช้วิธีการถ่ายทอดและการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม
- 1.4 ผู้ส่งสารไม่มีบุคลิกภาพที่ไม่ดี และไม่เหมาะสม
- 1.5 ผู้ส่งสารมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการส่งสาร
- 1.6 ผู้ส่งสารขาดความพร้อมในการส่งสาร
- 1.7 ผู้ส่งสารมีความบกพร่องในการวิเคราะห์ผู้รับสาร

2. อุปสรรคที่เกิดจากสาร

- 2.1 สารไม่เหมาะสมกับผู้รับสาร อาจยากหรือง่ายเกินไป
- 2.2 สารขาดการจัดลำดับที่ดี สลับซับซ้อน ขาดความชัดเจน
- 2.3 สารมีรูปแบบแปลกใหม่ยากต่อความเข้าใจ
- 2.4 สารที่ใช้ภาษาคลุ่มเครือ ขาดความชัดเจน

3. อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสื่อหรือช่องทาง

- 3.1 การใช้สื่อไม่เหมาะสมกับสารที่ต้องการนำเสนอ
- 3.2 การใช้สื่อที่ไม่มีประสิทธิภาพที่ดี
- 3.3 การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับระดับของการสื่อสาร

4. อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากผู้รับสาร

- 4.1 ขาดความรู้ในสารที่จะรับ ขาดความพร้อมที่จะรับสาร
- 4.2 ผู้รับสารมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ส่งสาร
- 4.3 ผู้รับสารมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสาร
- 4.4 ผู้รับสารมีความคาดหวังในการสื่อสารสูงเกินไป

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า อุปสรรคของการสื่อสาร เกิดจากการสื่อสารไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เกิดจากองค์ประกอบต่างๆ คือ ผู้ส่งสารขาดความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดสารไม่เหมาะสมกับผู้รับ สื่อไม่เหมาะสมกับสารที่ต้องการและ ผู้รับสารขาดความรู้ทักษะในการรับสาร

ทักษะการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2548, หน้า 18) ได้อธิบายความหมายของการอ่านนั้น หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

สมุทฺธ ธีรเชาวนิช (2542, หน้า 1) กล่าวถึง การอ่าน คือ การสื่อความหมาย เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียน ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ และอาจตอบโต้กับผู้อื่นด้วย การสื่อความหมายในการอ่านนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ 3 อย่าง คือ ผู้เขียน ผู้อ่าน และรายงาน

วรรณิ โสมประยูร (2537, หน้า 121) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จรัส สุขเกษม (2542, หน้า 10) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำ หรือวลีและประโยค ออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดหมาย

ยาใจ เจริญสุวรรณ (2542, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกมา สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ ที่เป็นเรื่องสำคัญมากในการเรียนการสอนอ่าน ผู้เรียนจึงต้องอ่านให้เข้าใจความหมายและนำไปใช้ในการฟัง การพูดและการเขียนให้ถูกต้อง

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 81) กล่าวว่า การอ่านคือส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร เป็นขั้นตอนของการรับสารโดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสทางตาจับภาพ คือ ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใดผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายออกมา ทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงอย่างถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนแล้วยังสามารถสรุปความหมาย แนวความคิดตามขั้นตอน โดยใช้

สมรรถภาพของการอ่านตามลำดับจนสามารถนำความหมายมาประยุกต์ใช้วิจารณ์หรือประเมินคุณค่างานเขียนได้ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นความสามารถของมนุษย์ที่เข้าใจการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ เข้าในเนื้อเรื่อง และแนวความคิดจากสิ่งที่อ่านไม่ว่าจะเป็นจดหมาย หนังสือ บทความต่างๆ หรือภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ สิ่งที่ปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ สัญลักษณ์ของทหาร ของนักเดินเรือ เครื่องหมายจราจรที่ปรากฏบนท้องถนน รูปภาพ โฆษณาต่างๆ ภาพวาด ภาพเขียน แผนที่ แผนที่ภูมิ และการแสดงท่าทางต่างๆ เป็นต้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 941) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณา

ฐปะนีย์ นาครทรรพ (2549, หน้า 65) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่านเป็นการแปลความหมายของอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดหรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ได้

วอลคัท, และคนอื่นๆ (Walcutt, et al., 1974, pp. 18-26) กล่าวว่า การอ่านจะต้องประกอบด้วยความหมาย 3 ประการรวมกัน จะขาดความหมายใดความหมายหนึ่งไม่ได้คือ

1. การอ่านหนังสือ คือ การถ่ายทอดตัวอักษรเป็นเสียง
2. การอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของภาษาที่เป็นตัวอักษร
3. การอ่าน คือ การใช้ความคิดของผู้อ่าน เพื่อทำความเข้าใจกับความคิดของผู้เขียน

มอริส, และสแตวส์ (Morris, A., & N.Stewart-Dore, 1984, p. 14) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการของการส่งข้อมูลข่าวสารซึ่งผู้อ่านรับรู้ลักษณะรหัสพิเศษที่ผู้เขียนได้ส่งข่าวสารในรูปของรหัส และผู้อ่านเป็นผู้แปลรหัสนั้น ตามความรู้ประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งเป้าหมายหลักของการอ่านก็คือ การที่ผู้อ่านรู้จักคิดและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ ของกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ คำ วลี ประโยค ออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล ใช้สื่อระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและนำไปใช้ในการฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างถูกต้อง การอ่านจึงมีความสำคัญต่อการเรียน ตลอดจนการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้

2. ความสำคัญของการอ่าน

บันลือ พงษ์ตะวัน (2538, หน้า 10-11) กล่าวว่า การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางภาษา แล้วการอ่านยังมีความสำคัญและความจำเป็นแห่งชีวิตอีกนานัปการ ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป หงอยเหงา เก็บกด

หรือมีฉะนั้นจะแสดงออกต่าง ๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้น ครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือแก้ไข (ซ่อมเสริม) ตั้งแต่เริ่มอ่านบทเรียนแรกทันที

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียนร่วมเล่นกับเพื่อนๆ ได้ดี ตรงกันข้าม การที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่านย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้อ่านได้ สมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุด ที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจหรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้น

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัยประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่ดีจะรู้ข่าวสารเหตุการณ์ของบ้านเมือง การปกครองที่พลเมืองดีจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการได้ดี

6. การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญในการพิจารณาเลือกตัดสินใจที่จะเลือกตัวแทนในด้านการเมือง การปกครอง อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7. การอ่านย่อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญ จะช่วยให้เด็กในวัยประถมศึกษาหรือพ้นวัยประถมศึกษาก็ตาม สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยใช้การอ่าน ทั้งยังจะได้รับความเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาจิตใจและอื่นๆ ได้อีกด้วย

8. การอ่านจะทวีความสำคัญมากขึ้นโดยลำดับ ช่วยให้อบรมรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสื่อสาร การพยากรณ์อากาศ เพื่อการปรับตัว ปรับปรุงอาชีพ ยิ่งสังคมเจริญมากขึ้นเพียงใด การอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 11) การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั่วโลกซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนั้นการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

นภดล จันทรเพ็ญ (2542, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีหนังสือให้เลือกอ่านมากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ทั้งการศึกษาอาชีพการงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 6) สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระมากกว่าการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
3. หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าอย่างอื่น
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดีมีสมานานกว่าอย่างอื่น
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง
7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองในขณะที่อ่าน
9. ผู้รักการอ่านจะรู้สึกมีความสุข

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ส่งเสริม ได้รับความรู้ และมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง ช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิง สร้างประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตทั้งการศึกษา อาชีพการงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคมได้เป็นอย่างดี

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

วรรณิ์ โสมประยูร (2542, หน้า 127-128) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้หลายประการดังนี้

1. การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง
3. การอ่านเพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง
5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้
6. การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใดเป็นของจริง
7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
8. การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม
9. การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง

สนิท สัตโยภาส (2545, หน้า 94) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่อให้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์
2. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าให้ได้คำตอบที่ต้องการ
3. อ่านเพื่อความบันเทิงใจ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้รู้เรื่องราวหรือข้อความ

2. เพื่อให้เด็กอ่านออก คือ การอ่านคำ ประโยค และข้อความได้
3. เพื่อให้เด็กอ่านเป็น คือ อ่านแล้วเข้าใจความหมาย
4. เพื่อให้เด็กนำเรื่องราวจากการอ่านมาวิเคราะห์ใช้ในชีวิตประจำวัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จุดมุ่งหมายของการอ่าน คือ เป็นการอ่านเพื่อเพิ่มความรู้ หาความเพลิดเพลิน รู้เท่าทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน และนำความรู้ที่อ่านไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองได้

4. องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2542, หน้า 122-123) กล่าวถึง องค์ประกอบในการอ่านของเด็กโดยสรุปได้ 6 ประการสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย
 - 1.1 สายตา
 - 1.2 ปาก
 - 1.3 หู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ
 - 2.1 ความต้องการ
 - 2.2 ความสนใจ
 - 2.3 ความศรัทธา
3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา
 - 3.1 ความสามารถในการรับรู้
 - 3.2 ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้
 - 3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
 - 3.4 ความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ
6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

สุนทร เซ็นเชาวนิช (2542, หน้า 74) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่านดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้
2. สามารถจับใจความสำคัญ แยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรควรสนใจเป็นพิเศษหรือตัดทิ้งไป
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปลงความเห็นมาจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

5. สามารถใช้วิจารณ์งานของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างอิงต่างๆของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบไม่สับสน

6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านประสบการณ์อื่นได้อย่างเหมาะสมกาลเทศะ

จากที่กล่าวข้างต้น องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน แบ่งเป็นองค์ประกอบ 6 ด้าน ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ประสบการณ์พื้นฐาน วุฒิภาวะทางอารมณ์ และสิ่งแวดล้อม โดยการอ่านสามารถที่จะจับใจความจดจำ ดีความ สรุปความ ใช้วิจารณ์งานและสามารถถ่ายทอดได้

5. การวัดและประเมินการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 158) กล่าวว่า วิชาสามารถใช้วิธีการต่างได้หลายวิธี ดังนี้

1. การใช้เทคนิคในห้องเรียน ครูปฏิบัติได้ด้วยการสังเกตการณ์พูดออกเสียงและการแสดงออกของนักเรียน การให้อ่านออกเสียงแต่ละครั้งจะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งให้อ่านตกอ่านเพิ่ม อ่านซ้ำ อ่านเร็ว หรือปฏิบัติตนไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการวางท่าทางในการอ่าน ครูจึงควรตั้งข้อสังเกตและหาทางปรับปรุงข้อบกพร่องในการอ่านดังนี้

1.1 ถ้านักเรียนมีปัญหาในการอ่านออกเสียงคำบางคำ ควรให้ฝึกออกเสียงคำนั้นให้ได้เสียก่อน แล้วจึงฝึกอ่านข้อความทั้งหมด

1.2 ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการกวาดสายตา ควรให้ฝึกการกวาดสายตาจนกว่าจะชำนาญ

1.3 ถ้านักเรียนไม่มีความมั่นใจในการอ่านออกเสียงต่อหน้าผู้อื่น ควรฝึกให้อ่านกับครูเป็นรายบุคคลก่อน เมื่อเห็นว่าดีขึ้นแล้วจึงฝึกให้อ่านต่อหน้าคนกลุ่มใหญ่ต่อไป

1.4 ถ้านักเรียนรู้สึกกังวลใจที่จะอ่านถ้อยคำอันเป็นภาษาพูดของผู้เขียน ครูควรให้อ่านออกเสียงอย่างธรรมชาติ โดยไม่ต้องใส่ความรู้สึกแต่จะเน้นความถูกต้องในการอ่านถ้อยคำต่างๆ ของข้อความ

1.5 ถ้านักเรียนอ่านซ้ำคำบ่อยๆ ครูต้องค้นหาสาเหตุว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงอ่านเช่นนั้น

1.6 ถ้ามีคำยากหลายคำ ครูควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักคำยากและอ่านออกเสียงคำเหล่านั้นให้ถูกต้องก่อนอ่านข้อความที่เป็นบทอ่านทั้งหมด

1.7 ถ้านักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำ ควรให้รู้จักเดาความหมายโดยใช้ประโยคข้างเคียง แต่ถ้าเดาแล้วยังได้ความหมายที่ไม่ถูกต้องควรให้นักเรียนใช้พจนานุกรม

1.8 ถ้านักเรียนเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ครูควรแนะนำก่อนที่จะเริ่มอ่านออกเสียง

2. การใช้แบบทดสอบอย่างไม่เป็นทางการครูจะกำหนดข้อความตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัดแล้วให้นักเรียนอ่าน ครูติดตามการอ่านเพื่อพิจารณาว่ามีข้อบกพร่องในส่วนใดบ้าง เช่น อ่านผิด อ่านข้ามคำ อ่านตะกุกตะกัก และจับใจความไม่ได้เพื่อหาคะแนนต่อไป

3. การใช้เครื่องมืออย่างเป็นทางการ เครื่องมือชนิดนี้มักเป็นแบบสังเกตที่ครูเป็นผู้ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลอันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการอ่านออกเสียงให้ดีขึ้น

จากที่กล่าวข้างต้น การวัดและประเมินการอ่าน คือ การวัดประเมินผลการอ่านออกเสียงนั้น ครูต้องใช้เทคนิคกระบวนการวัดตั้งข้อสังเกตการอ่านและการปฏิบัติตนของนักเรียน รวบรวมข้อมูลที่จะนำไปหาทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาการอ่านออกเสียงของนักเรียนต่อไป

ทักษะการเขียน

1. ความหมายของการเขียน

สุจริต เพียรชอบ (2540, หน้า 69) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนยากกว่าทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน เพราะผู้เขียนจะต้องมีความรู้ดี รู้จักคำมาก มีความสามารถในการสังเคราะห์เรียบเรียงถ้อยคำ ผูกประโยคให้ถูกต้องสื่อความได้ชัดเจนตามที่ผู้เขียนต้องการ

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 53) กล่าวถึงการเขียนว่า การเขียนคือทักษะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสาร สื่อความหมายโดยใช้ตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่างๆเป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในการพูดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความมุ่งหมายตามผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวรปรากฏอยู่นานและงานเขียนจะเกิดผลดีหรือผลเสียขึ้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาและกลวิธีการเขียนของผู้เขียน

วรณี โสมประยูร (2543, หน้า 28) ให้ความหมายของการเขียนว่า หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษรออกมาเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

นพดล จันทรเพ็ญ (2542, หน้า 91) ได้กล่าวว่า การเขียน คือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยตัวอักษรเป็นสื่อ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนนั้นมีลักษณะการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่นานตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนับพันนับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, หน้า 54) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลานานกว่าทักษะอื่นๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือที่ถูกแบบ

ตัวสะกดให้ถูกต้องการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำสำนวนให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์

ธนู ทดแทนคุณ, และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548, หน้า 58) ให้ความหมายว่าการเขียนเป็นการเรียบเรียงความคิดในการสื่อสารเป็นตัวหนังสืออย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและข้อมูลต่างๆ ไปยังผู้อ่าน

สำรวม สุขสมสร (2549, หน้า 71) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารกับบุคคลอื่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในการเขียน เพื่อเป็นฐานในการเรียนขั้นสูงขึ้นไป

สรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำเรียงตามลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมทั้งตัวสะกด การันต์ ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักการไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารได้

2. ความสำคัญของการเขียน

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 54) กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนว่าการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม วัดความเจริญทางด้านอารยธรรมทางภาษา ช่วยถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญา เป็นอาชีพสุจริต เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและเป็นเครื่องจรรโลงใจแก่สังคมมนุษย์ให้ความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย

นภดล จันทรเพ็ญ (2542, หน้า 91) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนไว้ว่าเป็นการสื่อสารของมนุษย์ เป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์ สามารถสร้างความสามัคคีในมวลมนุษยชาติ เป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์ ซึ่งสามารถทำให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในชีวิต

วรรณิ โสมประยูร (2543, หน้า 27) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียน ไว้ว่าการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกมาเสนอต่อผู้อ่าน เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม พัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ธนู ทดแทนคุณ, และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548, หน้า 59) กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนว่า เป็นเครื่องมือที่แสดงออกถึง ความรู้ ความคิด ความรู้สึก เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพถ่ายทอดวัฒนธรรมมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ แสดงถึงอารยธรรมของมนุษย์แต่ละยุค แต่ละสมัยเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ

จากความสำคัญของการเขียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึก เป็นการส่งสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจ ซึ่งการเขียนเป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจึงจะสามารถเขียนหรือถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความสามารถในการเขียน

ไวท์ (White, 1980, p.6) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการเรียงประโยคให้เชื่อมกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อย่างสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ การเขียนต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือความสามารถในการเขียนต้องประกอบด้วยความถูกต้องของภาษาและเอกภาพของเรื่อง

แพตตี โตโรธี, และเมเจอร์รี่ (Patty,Dorothy, & Majorie, 1985, pp.182-226) และจอห์นสัน (Johnson, 1987, p.93) กล่าวถึงความสามารถของการเขียนไปในแนวทางเดียวกันว่าเป็นความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวความคิดออกเป็นเนื้อหาสาระรายละเอียดต่างๆ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคข้อความสั้นๆ และเป็นเรื่องราวที่ถูกต้องกับหลักไวยากรณ์เพื่อสื่อความหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถของนักเรียนในการเรียงประโยค การถ่ายทอดเรื่องราว เรียบเรียงความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ที่ถ่ายทอดเป็นตัวอักษร และเป็นเรื่องราวที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

4. องค์ประกอบของการเขียน

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, หน้า 127-129) ได้สรุป องค์ประกอบของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาจจะเป็นเหตุการณ์ เรื่องของบุคคล ข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ และความรู้สึก ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือประกอบกัน

2. ภาษา คือ ถ้อยคำสำนวนโวหารต่างๆ ที่อยู่ในขอบเขตของไวยากรณ์ และตามความนิยมของผู้ใช้ภาษา ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอดเป็นสิ่งที่ผู้เขียนจะต้องมีความรอบคอบละเอียดอ่อนในการเลือกพจน์ คำ ประโยค สำนวนโวหารต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและรูปแบบ

3. เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้ในการเขียนเพื่อช่วยให้ผู้อ่าน อ่านได้สะดวก และเป็นการป้องกันความเข้าใจผิดได้อีกด้วย วรรคตอนบางชนิดยังช่วยให้สามารถสื่ออารมณ์และความรู้สึกได้ดี ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะสมแก่เนื้อหาและรูปแบบอย่างระมัดระวัง

4. รูปแบบการเขียนแต่ละประเภทย่อมมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

4.1 รูปแบบร้อยแก้ว คือ การใช้คำสามัญรวมทั้งการใช้คำราชาศัพท์ มาเรียบเรียงเป็นความเรียงทั่วไป เช่น จดหมาย รายงาน เป็นต้น การเขียนเป็นรูปแบบร้อยแก้วนี้ ผู้เขียนมีอิสระในการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความ โดยอยู่ในรูปแบบ (form) ที่กำหนดหรือตามความนิยม

4.2 รูปแบบร้อยกรอง คือ การนำเอาถ้อยคำภาษาที่ได้เลือกสรรดีแล้วมาเรียบเรียงเพื่อให้เข้ารูปแบบตามกฎเกณฑ์ของคำประพันธ์นั้นๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น การเขียนร้อยกรองนั้นนอกจากผู้เขียนจะมีศิลปะในการใช้ถ้อยคำแล้วยังต้องนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละชนิดด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2542, หน้า127) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนประกอบด้วย

1. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

1.1 มือ การพัฒนากล้ามเนื้อให้สามารถเขียนอักษรได้ต้องมีการฝึก

1.2 ตา ใช้ดูรูปแบบตัวอักษรว่าถูกต้องหรือไม่ เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการทางสายตาหรือผิดปกติจะมองภาพกลับกันกับภาพจริง

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อมือ การใช้ตามองเพื่อดูและใช้มือเพื่อเขียนสิ่งที่มองเห็น นอกจากนั้นยังใช้สายตาตามองสิ่งที่เขียนว่าถูกต้องหรือไม่

2. สมรรถนะสติปัญญา สมรรถนะเกี่ยวข้องกับการเขียน เนื่องจากความสามารถในการรับรู้และจดจำ ความสามารถในการแสดงออกที่แตกต่างกัน เนื่องจากความสามารถในการรับ การถ่ายทอดที่แตกต่างกัน บางคนเขียนได้เร็ว บางคนเขียนได้ช้า บังคับกล้ามเนื้อให้เขียนไม่ได้ดี ช่วงความสนใจและความตั้งใจต่างกัน ขาดการเชื่อมโยงความคิดให้สัมพันธ์และต่อเนื่องกัน

3. สิ่งแวดล้อม การเขียนต้องอาศัยประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียน คือ สิ่งแวดล้อมทางบ้าน สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่ การบริหารการเรียนภาษา ตัวครู วิธีการสอนเขียน เพื่อน สิ่งแวดล้อมทางสังคมและชุมชน

हररा ฝนतर (2542, หน้า 6) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเขียนได้แก่

1. เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาจเป็นเรื่องของบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ ข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ อย่างไรก็ดีอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

2. ภาษา คือ ถ้อยคำ สำนวน โวหารต่างๆ ซึ่งมีรูปแบบตามหลักของภาษา และตามความนิยมของผู้ใช้ภาษาในการเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ผู้เขียนควรคำนึงถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเพศ วัย ระดับการศึกษา ความสนใจของผู้อ่าน

3. รูปแบบ รูปแบบในการเขียนแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ

3.1 รูปแบบร้อยแก้ว การเขียนในรูปแบบร้อยแก้วนี้ผู้เขียนจะไม่ถูกจำกัดด้วยลักษณะทางฉันทลักษณ์ แต่เป็นการนำเอาถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ประโยคหรือเป็นข้อความให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนด เช่น เรียงความ บทความ บทกวี จดหมาย รายงาน เป็นต้น

3.2 รูปแบบร้อยกรอง การเขียนในรูปแบบร้อยกรองนี้ นอกจากผู้เขียนจะมีศิลปะในการใช้ถ้อยคำแล้ว ยังจะต้องนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละชนิดอีกด้วย เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน เป็นต้น

กรมวิชาการ (2548, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียน ไว้ดังนี้

1. ความชัดเจนในถ้อยคำ จะช่วยให้การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านได้ตรงกัน ความชัดเจนที่ว่านี้ได้แก่

1.1 การใช้คำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว

1.2 การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ ได้แก่ การใช้คำที่ผู้อ่านนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน

1.3 การใช้คำที่หมดจด คือ การใช้คำที่มีความสมบูรณ์ไม่ละคำใดคำหนึ่งไว้

2. ความเรียบง่าย ได้แก่ การใช้คำที่มีความสมบูรณ์ไม่ละคำใดคำหนึ่งไว้ ภาษาที่เรียบง่ายนั้น ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำฟุ่มเฟือยหรืออ้อมค้อม คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ

3. ความกระชับ คือ การใช้คำน้อยคำ แต่ให้ความหมายชัดเจนและมีน้ำหนัก ดังที่มีผู้กล่าวว่า “ถ้าสามารถแสดงความคิดให้เข้าใจตรงกันได้ด้วยคำเพียง 5 คำแล้ว การใช้คำถึง 10 คำก็นับเป็นการสูญเปล่า”

4. ความประทับใจ ความประทับใจเกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน ถ้อยคำที่ว่านี้ อาจเกิดจากการเน้นคำ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำที่ขัดแย้งกันในประโยคหรืออาจใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพก็ได้

5. ความไพเราะ ได้แก่ การเลือกคำที่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู ความราบรื่นของถ้อยคำทำให้งานเขียนมีความไพเราะ การสร้างคำที่ไพเราะนั้น มีวิธีดังนี้คือ อย่าผูกประโยคให้ยืดยาว ซ้อนกันหลายประโยค อย่าใช้คำซ้ำในที่ใกล้ๆ กัน อย่าใช้คำที่มีเสียงเหมือนๆ กันในที่ใกล้กัน ไม่ควรใช้คำกริยาหลายคำในประโยคเดียวกัน ไม่ควรใช้คำบุพบท สันธาน โดยไม่จำเป็น และอย่าจบประโยคโดยใช้คำห้วนๆ

6. ลีลา หมายถึง ความราบรื่นของถ้อยคำ ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียนจะรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ผูกประโยคให้อ่านออกเสียงแล้วฟังสันทหู นอกจากนั้นถ้อยคำในประโยคหรือข้อความต่างๆ ควรให้มีลักษณะที่สมดุลกันด้วย

7. การสร้างภาพ เป็นเทคนิคการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ การเขียนเพื่อสร้างภาพนั้นจะต้องใช้คำที่ให้ความรู้สึกและมีอารมณ์ เช่น ความตระการ ถ้อยคำที่ใช้ควรเป็นคำแสดงอาการ เช่น เคว้งคว้าง โงกเงก หรือคำแสดงภาพ เช่น ชุ่มมะลิเลื้อย แสงแดดระยิบระยับ ต้นไม้ใหญ่ใบครึ้ม การใช้คำรูปธรรมโดยวิธีเปรียบเทียบจากนามธรรมเพื่อทำให้มองเห็นภาพชัดขึ้น

8. โครงสร้างของประโยค มีส่วนสำคัญที่ควรกล่าวถึง คือ การลำดับของวลี อนุประโยค กฎแห่งความใกล้ชิด ได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพาดพิงถึงกันต้องอยู่ใกล้ชิดกัน นั่นคือ ส่วนขยายต้องอยู่ใกล้ชิดกับคำที่ถูกขยาย กฎแห่งความก่อนหลัง ลักษณะของกฎนี้ อยู่ที่ยกเน้นประโยคโดยเน้นที่ลำดับความก่อนหลัง ที่สำคัญที่สุด คือ จะเน้นตอนปลายเพื่อความหนักแน่นของประโยค ประโยคกระชับและประโยคหลวม ประโยคกระชับ คือ งานเขียนที่เอาข้อความสำคัญไปไว้หลังประโยคหลังสุด ให้ประโยคต้นเป็นประโยคที่ชักนำความสนใจและก่อให้เกิดความสงสัยผู้อ่านจะต้องอ่านไปจนจบ มิฉะนั้นจะไม่เข้าใจเรื่อง ประโยคลักษณะนี้เป็นประโยคที่ดีเพราะสามารถยึดความสนใจของผู้อ่านไว้ได้ ประโยคหลวม คือ ประโยคที่พูดใจความสำคัญจบเสียก่อนแล้วต่อไปจึงกล่าวบทความ ประโยคเช่นนี้ไม่น่าฟังเอกภาพของประโยค ประโยคหนึ่งๆ จะต้องมีความคิดสำคัญเพียงความคิดเดียว ถ้ามีอนุประโยคหลายประโยคประกอบอยู่ อนุประโยคเหล่านี้จะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกับใจความสำคัญ

ไวท์ (White, 1980, p.6) กล่าวว่า การเขียนต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความถูกต้องของภาษา หมายถึง ผู้เขียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา
2. ความเหมาะสมของลีลาภาษา หมายถึง ผู้เขียนรู้จักใช้คำและภาษาที่สละสลวยเหมาะสมกับเนื้อหาที่เขียน
3. เอกภาพของแก่นเรื่องและประโยคใจความสำคัญ หมายถึง ผู้เขียนนำเสนอความคิดโดยเรียบเรียงข้อความให้สัมพันธ์กัน มีเอกภาพในเรื่องที่เขียน เนื้อเรื่องต้องสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องและดำเนินถึงผู้อ่านด้วย

จากคำกล่าวที่กล่าวมาข้างต้น องค์ประกอบของการเขียน มีองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนประกอบด้วย เนื้อหา ภาษา รูปแบบการเขียน ความชัดเจนในถ้อยคำ ความเรียบง่าย ความกระชับ ความถูกต้องของภาษา และประสบการณ์

5. จุดมุ่งหมายในการเขียน

ในการเขียนนั้นมีนักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนไว้ว่า

สนิท ตั้งทวี (2531, หน้า 37) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการเขียนว่า เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในข้อต่อไปนี้

1. เขียนหนังสือได้ชัดเจน สวยงาม น่าอ่าน มีความเป็นระเบียบ และรวดเร็ว
2. เขียนหนังสือได้ถูกต้องตามอักขระวิธี
3. เลือกใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและความนิยม
4. ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาที่กะทัดรัด สละสลวย และชัดเจนเข้าใจง่าย

5. สามารถแก้สำนวนภาษาที่ไม่ถูกต้อง ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษาได้
 6. เขียนเล่าเรื่องต่างๆ ตามที่ต้องการได้
 7. เขียนตอบคำถามได้ตรงประเด็น
 8. เขียนเรื่องโดยใช้ถ้อยคำชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม
 9. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง
 10. เขียนได้ถูกต้องตามแบบการเขียนทุกประการ
- ทัศนีย์ สุขเมธี (2542, หน้า 34) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนว่า

1. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนได้ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดีถูกต้องตามอักขรวิธีและตามลำดับสากลนิยม

2. เพื่อฝึกให้รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวนโวหารมาใช้ได้ถูกต้องตามหลักภาษาและตามที่นิยมกัน รู้จักลำดับความคิด และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้แจ่มแจ้ง

3. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อความหมายและเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

4. ส่งเสริมให้เขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่าย ชัดเจน สวยงาม เป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย

5. ให้รู้จักการเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย และเขียนประเภทอื่นๆ ที่ควรทราบสามารถเขียนได้ถูกต้องตามแบบแผนที่นิยมกัน

6. ส่งเสริมให้มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักลำดับความคิดและสาระสำคัญ มีศิลปะในการเขียนเพื่อให้เข้าใจง่าย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, หน้า 45) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนว่า

1. ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อความหมาย และให้เกิดความสนใจที่จะฝึกฝนภาษาเขียนของตนให้ดียิ่งๆ ขึ้น

2. ให้สามารถเขียนได้ถูกต้องตามหลักอักขรวิธีและตามสมัยนิยม

3. ให้สามารถเขียนได้เร็ว อ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย

4. ให้สามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนได้อย่างแจ่มแจ้ง และรู้จักลำดับความคิดให้เป็นระเบียบ

5. ให้รู้จักสังเกตและจดจำถ้อยคำสำนวนดีๆ รู้จักเลือกคำมาใช้สื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์

6. ให้มีศิลปะในการเขียน กล่าวคือ ให้ภาษาเขียนกะทัดรัด สละสลวย

7. ให้มีความเจริญในทางจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแสดงออกได้ด้วยภาษาเขียนได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จุดมุ่งหมายของการเขียน คือ นักเรียนเขียนได้ถูกต้องตามหลักอักขรวิธีและพจนานุกรม รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดี อ่านง่าย ชัดเจน สวยงาม รู้จักพินัยคำสำนวนโวหารมาใช้ให้ถูกต้อง สามารถลำดับความคิดและถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย

6. การวัดและประเมินการเขียน

กรณีการ พวงเกษม (2542, หน้า 160) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน ไว้ดังนี้

1. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา
2. การเรียบเรียงความคิด
3. ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา

โดยในแต่ละข้อกำหนดเกณฑ์คะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ดีมาก	เท่ากับ	3
ดี	เท่ากับ	2
พอใช้	เท่ากับ	1

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 20) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนในระดับชั้น ป.1-2 ไว้ดังนี้

1. การสื่อความตรงภาพ
2. การใช้ภาษาได้เหมาะสม
3. การลำดับความคิดเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง

ในแต่ละข้อจะกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เป็น 3 ระดับ คือ 3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ต้องปรับปรุง ซึ่งการผ่านเกณฑ์ของนักเรียนจะต้องได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไปและอาจจะประเมินในด้านอื่นด้วยก็ได้ เช่น เขียนสะกดคำถูกต้อง ความสะอาดเรียบร้อยเป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวัดและประเมินการเขียน คือ เกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนตรงประเด็น คือ ความถูกต้อง การสื่อตรงภาพ การใช้ภาษาเหมาะสม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ

ความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ (gratification) มีนักการศึกษาให้ความหมายของความพึงพอใจแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้ทำการศึกษาดังนี้

ความพอใจ ความหมายของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรมได้ให้คำจำกัดความเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จความมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ (need) หรือ แรงจูงใจ (motivation)

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2544, หน้า 17) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข หรือยินดีที่ได้รับการตอบสนอง ตามต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออก ของบุคคลซึ่งมีผลต่อการเลือกจะปฏิบัติในกิจกรรมใดๆ

อุทัยพรรณ สุดใจ (2545, หน้า 7) ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นในเชิงประมาณค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

ควิก (Quirk, 1987) และวรูม (Vroom, 1990, p 8) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกและแสดงให้เห็นเป็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

วอลแมน (Wolman, B.B, 1973, p. 384) หมายถึงความรู้สึก (feeling) ความพึงพอใจชอบใจ หรือแรงจูงใจ มีความรู้สึกเมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายหมาย

เมনারด์ดับริลเชลลี (Maynard W. Shelly, 1975, p. 9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งสรุปได้ว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือทางรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขความสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่าระบบความพึงพอใจ ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นที่ดี

จากความหมายพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึก หรือการมีทัศนคติทางจิตใจของแต่ละบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการตามจุดหมาย หรือความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่จะแสดงออกทั้งทางบวกหรือทางลบไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมและพื้นฐานการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลที่ก่อให้เกิดกระทำสิ่งต่างๆ ตามมา

ดังนั้น ความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะจึง หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความชอบใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีความต้องการของ วอลเตอร์ แลงเยอร์ (Walter Langer 's Need Therory) สรุปได้ว่าความต้องการมนุษย์มี 3 ประการดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นตามต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การหลับนอน การขับถ่าย และสิ่งต่างๆ เพื่อความอยู่รอดของชีวิต

2. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ต้องการความรัก ทั้งที่เป็นผู้ให้ความรักและถูกรัก

3. ความต้องการเกี่ยวกับตัวเองเป็นความต้องการทางสังคมในแง่มุมเกี่ยวกับตัวเองทั้งสิ้น เช่นความต้องการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นความต้องการความสนใจความต้องการยกย่อง

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นตอนของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) (Maslow, 1970, p. 170) กระบวนการแรงจูงใจ เมื่อมีความพอใจ และได้รับความพึงพอใจสิ่งหนึ่งแล้ว ก็ยังมีความต้องการในสิ่งอื่นๆ ได้ลำดับขั้นตอนของมนุษย์ซึ่งเป็นพื้นฐานของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (physiological need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (security or safety need) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนอง มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไปเช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ความต้องการงาน

3. ความต้องการความผูกพันหรือยอมรับ (affiliation or acceptance) ความต้องการทางสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติส่วนหนึ่งของมนุษย์เช่นความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเพื่อได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น

4. ความต้องการยกย่อง (self - actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคลเพื่อทุกอย่างจะได้สำเร็จ ทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น เป็นทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ในด้านร่างกาย ความปลอดภัย ความต้องการการยอมรับ และความต้องการการยกย่อง ความรู้สึกที่ดี รู้สึกชอบ มีทัศนคติที่ดีทางบวก จนทำให้เกิดความพอใจ

3. การวัดความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ

ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับความรู้สึก การวัดระดับความพึงพอใจจะกระทำได้ ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มที่ต้องการแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มทั้งหมด

2. การสัมภาษณ์ ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่ต้องจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตอบตามข้อเท็จจริง

3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนการวัดโดยวิธีนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอนจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความสะดวกเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการวัดด้วยจึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2551, หน้า 224-225) ได้อธิบายขั้นตอนวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธี มีลักษณะประมาณค่า ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1976. p.181) ไว้ว่ามาตรการการสร้างแบบ แบ่งการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วงหรือ 5 ระดับ (rating scale) คือ

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

กำหนดการให้คะแนนของการตอบแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปจะกำหนดคะแนนข้อความทางบวกเป็น 5 4 3 2 1 หรือ (4 3 2 1 0) และข้อความทางลบเป็น 1 2 3 4 5 หรือ (0 1 2 3 4)

ข้อความที่บรรจุลงในมาตรการวัดประกอบด้วยข้อความแสดงความรู้สึกทางบวกและทางลบ การกำหนดน้ำหนักคะแนนตอบแต่ละตัวเลือก กระทำต่อเมื่อได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยวิธีกำหนดตามค่าคะแนนซึ่งนิยมกันมากตามขั้นตอนดังนี้

1. พิจารณาว่า ต้องการจะวัดความพึงพอใจของใครมีต่อใครและให้ความหมายของสิ่งที่วัดแน่นอน
2. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่วัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความในแต่ละข้อโดยให้คลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น ข้อความนี้อาจเขียนขึ้นมาเองหรือนำมาจากที่อื่นก็ได้ เช่น จากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ เป็นต้น แต่จะต้องมีลักษณะ ต้องเป็นข้อความที่เขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจที่จะทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ใช่ข้อเท็จจริง ข้อความแต่ละข้อต้องสั้นชัดเจน
3. เมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้วบรรจุในสเกลโดยให้มี 5 ตัวเลือก ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด
4. นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนั้นๆ ตรวจสอบ โดยพิจารณา ด้านคุณลักษณะและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนการตอบกับข้อความว่าสอดคล้องกันเพียงใด
5. ทำการทดลองขั้นต้นก่อนนำไปใช้จริงโดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้อีกครั้ง และตรวจสอบคุณภาพด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของมาตรวัดความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแหง (2550, หน้า 112-116) อธิบายถึง การวัดสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งวิธีที่นิยมทำในปัจจุบันคือ

1. สังเกต (observation) สังเกตการณ์พูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2. การสัมภาษณ์ (interview) เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ซึ่งอาจเป็นทัศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะและจิตพิสัยของนักเรียน

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เป็นการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจริยธรรม ถ้าเป็นการวัดทัศนคติ วัดความสนใจ จะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคอร์ต แบบเชอร์สโตน และแบบของออสกูด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบใจของนักเรียนในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนตามแนวการสอนแบบมอนเตสซอรีเกี่ยวกับ ลำดับขั้นตอนเนื้อหา รูปภาพที่ใช้ประกอบ รูปแบบตัวอักษร ขนาด ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ด้วยวิธีของลิเคอร์ต (Likert's scale)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

มุกิดา แก้วคำแสน (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลองวิทยา จังหวัดแพร่ ผลการศึกษา พบว่าผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียน พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ด้านการอ่านและการเขียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/89.06 โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลคะแนนด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียน หลังการใช้แบบฝึกทักษะ นักเรียนมีผลคะแนนด้านการอ่านและการเขียนสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะ และนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผลการวิจัยรายบุคคล พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียนมีการพัฒนาการด้านการอ่านและด้านการเขียนอยู่ในระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกคน

สมพงษ์ ศรีพยาด (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ 2) แบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำ และ 3) แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 86.90/86.75 โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น ร้อยละ 80 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ละมุล จันทรแป้น (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โรงเรียนบ้านเลิงแฝกบัวแก้ว จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 19 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำมีค่า 84.04/87.37 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ความสามารถในการการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สุลีภาณู ธิแจ้ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้อ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาได้แก่ 1) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) 2) แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม 3) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรมสำหรับเด็กที่เรียนรู้อ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2 มีประสิทธิภาพร้อยละ 90.66/94.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 80/80 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กที่เรียนรู้อ่านก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม โดยก่อนการใช้ แบบฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ย 6.62 คิดเป็นร้อยละ 16.56 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 35.87 คิดเป็นร้อยละ 89.68

ไพวรรณ ศรีกุล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกสูง (สมานสามัคคี) จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 13 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำมีค่า 92.57/88.31 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ความสามารถในการการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรีทูล ถาวรณู, และคนอื่นๆ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยใช้ เครื่องมือในการวิจัยคือ 1) ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) แบบทดสอบการอ่านและการเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบทดสอบการอ่านและการเขียนในแต่ละเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ชุด

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน มีค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเท่ากับ 77.82/77.65 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านการอ่านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.71 มีค่าความก้าวหน้า ร้อยละ 55.89 ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.59 มีค่าความก้าวหน้าร้อยละ 59.71

สมบัติ พลอยศรี (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริม ทักษะการอ่าน และเขียนคำประสมในแม่ ก กา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนคำประสมในแม่ ก กา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนคำประสมในแม่ ก กา สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.82 / 84.23 และ 2) นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 มีระดับความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเขียนคำประสม ใน แม่ ก กา อยู่ในระดับมากที่สุด

จินตนา สุวันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนคำพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองเรือ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลุ่ม ตัวอย่าง 15 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ พื้นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.78/84.44 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ ความสามารถ ในการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน คำพื้นฐานสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุวิมล ยืนยง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค CIRC การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพ ของการพัฒนาทักษะ การอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนภาษาไทย และ 4) เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและ การเขียน ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มี ค่าเท่ากับ 90.83/86.75 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน และ ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

ภาษาไทยมีค่าเท่ากับ 0.5816 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สตีฟ, และทันญา (Steve Graham, & Tanya Santangelo, 2014) ได้ศึกษาเรื่อง การสอนสะกดคำสามารถทำให้นักเรียนมีการพัฒนาด้าน การสะกดคำ การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรม (Does spelling instruction make students better spellers, readers, and writers? A meta- analytic review) โดยการศึกษา นี้เป็นการตอบข้อโต้แย้งของนักวิชาการหลายๆ คนที่กล่าวว่า การสอนการสะกด อย่างมีแบบแผนตรงไปตรงมา ก็เปรียบเสมือนกับการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิผลนั่นเอง การทบทวนวรรณกรรมจากผลการศึกษาจำนวน 53 ผลงาน เป็นเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง และ กึ่งทดลอง ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับเกรด 12 เพื่อตอบคำถามการวิจัย คือ 1)ผลกระทบที่เกิดจากรูปแบบการสอนสะกดคำอย่างมีแบบแผน 2) ความตระหนักในการออกเสียง 3) การอ่าน และ 4) ผลงานด้านการเขียน ผลการวิจัยสนับสนุน รูปแบบการสอนการสะกดคำอย่างมีแบบแผนสามารถพัฒนาการสะกดคำ เมื่อเปรียบเทียบกับ การไม่สอนสะกดคำ พบว่าความสามารถในการสะกดคำอยู่ในระดับปานกลาง ($ES=0.54$) การ สอบแบบไม่มีแบบแผนหรือการสอนแบบบางครั้งบางคราว ความสามารถพัฒนาการสะกดคำอยู่ ในระดับต่ำ ($ES=0.43$) ประโยชน์ของการเพิ่มจำนวนหรือปริมาณชั่วโมงการสอนสะกดคำอย่าง มีแบบแผนอยู่ในระดับดี ($ES=0.70$) ความคงอยู่ของสามารถในการสะกดคำอยู่ในระดับ ปาน กลาง ($ES=0.53$) การใช้ทักษะการสะกดคำเพื่อการเขียนโดยทั่วไป อยู่ในระดับดีมาก ($ES=0.94$) พัฒนาการด้านการออกเสียง อยู่ในระดับปานกลาง ($ES=0.51$) ผลการศึกษาเชิง บวก การสอนสะกดคำอย่างมีแบบแผนจะต้องดำเนินการร่วมกับความต่อเนื่องของการสอน ในทุกระดับชั้น

คิม, ลูดู, และแอนนา (Kim A. H. Cordewener, Ludo Verhoeven, & Anna M. T. Bosman, 2015) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพการสะกดคำและการมีจิตสำนึกของ การสะกดคำ (Improving spelling performance and spelling consciousness) การศึกษา นี้ เพื่อเป็นการทดสอบผลสะท้อนแบบทันทีทันใด (immediate) และ ความคงอยู่ (sustained) ผู้วิจัยได้กำหนดเงื่อนไขกลยุทธ์การสอน 2 ประการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสะกดคำและการ เสริมสร้างความมีจิตสำนึกของการสะกดคำเพื่อให้เกิดความจำและความคงทนอยู่ต่อไป โดย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนเกรด 3 จำนวน 72 คน ที่มีทักษะการสะกดคำต่ำไปจนถึงสูงสุด นักเรียนถูกกำหนดเงื่อนไขในการสอน ดังนี้ 1) ตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง (self correction) 2) ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง (no self correction) จากผลการ ทดลองพบว่า ปฏิกริยาสะท้อนจากแบบทันทีทันใดมีผลต่อคุณภาพการสะกดคำคือการใช้ เงื่อนไขการตรวจสอบการสะกดคำให้ถูกต้องด้วยตนเอง แต่พบว่า ผลสะท้อนในระยะยาว การ

จดจำคำ ลักษณะเฉพาะของคำจะค่อยๆ เลื่อนลงไป จึงสรุปได้ว่า วิธีการสอนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการช่วยให้คุณภาพของการสะกดคำดีขึ้น การปรับปรุงในระยะยาวต้องมีการตรวจติดตามและเพิ่มการฝึกฝนทักษะการสะกดคำด้วยการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มสหวิทยศึกษาศาสตร์ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมด 9 โรงเรียน โรงเรียนอนุบาลทับกวาง โรงเรียนวัดป่าไผ่ โรงเรียนบ้านชัยบอน โรงเรียนนิคมทับกวางสงเคราะห์ 1 โรงเรียนนิคมทับกวางสงเคราะห์ 2 โรงเรียนหนองผักบุ้ง โรงเรียนบ้านป่าวังกวาง โรงเรียนบ้านช่อง โรงเรียนวัดสมุพรอม จำนวน 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 245 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับกวาง อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
2. แบบประเมินทักษะการอ่าน
3. แบบประเมินทักษะการเขียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับตัวชีวิตของมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้แกนกลาง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

1.1.2 กำหนดเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย ตั้งชื่อเรื่อง กำหนดความคิดรวบยอด ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชีวิต สาระการเรียนรู้แกนกลาง และจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.3 กำหนดสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะ ให้มีความสอดคล้องกับความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.4 วางเค้าโครงว่าในแต่ละชุดฝึกทักษะจะต้องจัดกิจกรรม และการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ใดบ้างโดยกำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 การพัฒนาชุดฝึกทักษะ สร้างชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วยชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน คู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้

1.2.1 ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารงานวิจัยและตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกทักษะ

2) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการสร้างชุดฝึกทักษะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกทักษะ

3) สร้างชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน จำนวน 8 เล่ม แต่ละเล่ม ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง แบบทดสอบ แบบฝึกทักษะ สื่อการเรียนรู้ และเฉลยแบบฝึกหัด มีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาและเวลาตามตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 เนื้อหาและจำนวนชั่วโมง ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เล่ม / เรื่อง	ทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร	จำนวนชั่วโมง
1. ทบทวนพยัญชนะ	- อ่านออกเสียงพยัญชนะไทย ก-ฮ ได้ - เขียนพยัญชนะไทย ก-ฮ ได้	2
2. คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	- อ่านออกเสียงคำที่ไม่มีวรรณยุกต์ได้ - เขียนคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้	2
3. คำที่มีรูปวรรณยุกต์	- อ่านออกเสียงคำที่มีวรรณยุกต์ได้ - เขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้	2
4. คำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา	- อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราได้ - เขียนคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราได้	2
5. คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา	- อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราได้ - เขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราได้	2
6. คำคล้องจอง	- อ่านออกเสียงคำคล้องจองได้ - เขียนคำคล้องจองได้	2
7. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ	- อ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้ - เขียนคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้	2
8. คำที่มีอักษรนำ	- อ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำได้ - เขียนคำที่มีอักษรนำได้	2
รวม		16 ชั่วโมง

4) นำชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน จำนวน 8 เล่ม เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาแก้ไข

5) นำชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน จำนวน 8 เล่ม ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง และความเหมาะสม หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า องค์ประกอบในชุดฝึกทักษะมีความสอดคล้องเหมาะสม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า องค์ประกอบในชุดฝึกทักษะมีความสอดคล้องเหมาะสม

-1 เมื่อแน่ใจว่า องค์ประกอบในชุดฝึกทักษะไม่มีความสอดคล้องเหมาะสม

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียนมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

6) แก้ไขชุดฝึกทักษะตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ

7) นำชุดฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมทับทิมสงเคราะห์ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะต่อไป

1.2.2 คู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับครู ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารงานวิจัย และตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือครู

2) ศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่าน การเขียน และข้อมูลเกี่ยวกับหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือครู

3) สร้างคู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง แผนการจัดการเรียนรู้ เฉลยแบบทดสอบและตารางคะแนนก่อนเรียนหลังเรียน

4) นำคู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะ เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาแก้ไข

5) นำคู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะ ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง และความเหมาะสมหาค่า IOC ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า องค์ประกอบในคู่มือครู มีความสอดคล้องเหมาะสม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า องค์ประกอบในคู่มือครู มีความสอดคล้องเหมาะสม

-1 เมื่อแน่ใจว่า องค์ประกอบในคู่มือครู ไม่มีความสอดคล้องเหมาะสม

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คู่มือครูการใช้ชุดฝึกทักษะมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

1.2.3 แผนจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ชุดฝึกทักษะ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณภาพของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัด/ประเมินผล โดยกำหนดเรื่อง และเวลาดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และเวลาของแต่ละแผน

แผนที่	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
1	ทบทวนพยัญชนะไทย ก-ฮ	2 ชั่วโมง
2	คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์	2 ชั่วโมง
3	คำที่มีรูปวรรณยุกต์	2 ชั่วโมง
4	คำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา	2 ชั่วโมง
5	คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา	2 ชั่วโมง
6	คำคล้องจอง	2 ชั่วโมง
7	คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ	2 ชั่วโมง
8	คำที่มีอักษรนำ	2 ชั่วโมง

มีวิธีดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง รวมทั้งคู่มือครูวิชาภาษาไทย

2) วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ทำตารางกำหนดการสอนเป็นเรื่องย่อย จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญ

3) จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในแต่ละเรื่อง กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณา ความถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้แกนกลางและตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แล้วนำมาปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำ

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง และความเหมาะสม โดยหาค่า IOC ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่า เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ซึ่งแสดงว่าข้อนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแผนการจัดการเรียนรู้มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

1.3 การทดลองใช้ชุดฝึกทักษะ

1.3.1 ทดสอบแบบเดี่ยว (1 : 1) คือทดลองกับนักเรียนรายบุคคล โดยนำชุดฝึกทักษะไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมทับทิวทองสงเคราะห์ 2 อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำนวน 3 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 โดยพิจารณาจากการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียนของนักเรียนแบบทดสอบและการสัมภาษณ์นักเรียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนซึ่งมีประสิทธิภาพ 71.66/73.30

1.3.2 ทดสอบแบบกลุ่มย่อย (1 : 3) คือการทดลองกับนักเรียน 9 คน โดยนำชุดฝึกทักษะไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมทับทิวทองสงเคราะห์ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คนรวมจำนวน 9 คน ซึ่งไม่ซ้ำกับกลุ่มทดสอบแบบกลุ่มเดี่ยวนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 โดยพิจารณาจากการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียนของนักเรียน แบบทดสอบและการสัมภาษณ์นักเรียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนซึ่งมีประสิทธิภาพ 75.00/76.10

1.3.3 ทดลองภาคสนาม (1 : 10) คือการทดลองกับนักเรียน จำนวน 30 คน โดยนำชุดฝึกทักษะไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับทิวทอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คนรวมจำนวน 30 คน ซึ่งไม่ซ้ำกับกลุ่มทดสอบแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มย่อยซึ่งมีประสิทธิภาพ 75.20/76.30 ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75

1.4 การประเมินผลและปรับปรุงชุดฝึกทักษะ ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ตัดเนื้อหาบางส่วนออก เนื่องจากเนื้อหาในชุดฝึกทักษะ แต่ละเล่มมากเกินไปสำหรับการเรียนในเวลา 1 ชั่วโมง

1.4.2 ปรับปรุงภาพประกอบเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.4.3 เพิ่มขนาดตัวหนังสือใหญ่ขึ้นให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

1.4.4 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จัดทำชุดฝึกทักษะให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 26 คน โรงเรียนอนุบาลทับทิวทอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบประเมินทักษะการอ่าน

การสร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการอ่านของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และวิเคราะห์ข้อบ่งชี้เนื้อหาวิชาภาษาไทย ได้แก่ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ แกนกลาง และการวัดผลประเมินผล

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อสอบแบบประเมินทักษะ การอ่านของนักเรียน

2.3 กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 สร้างแบบประเมินทักษะการอ่าน ดังนี้ 1) อ่านออกเสียงคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน 2 ข้อ 2) อ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน 2 ข้อ 3) อ่านออกเสียง คำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา จำนวน 4 ข้อ 4) อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา จำนวน 3 ข้อ 5) อ่านออกเสียงคำคล้องจอง จำนวน 3 ข้อ 6) อ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ จำนวน 3 ข้อ 7) อ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำ จำนวน 3 ข้อ รวม 20 ข้อ

2.5 นำแบบประเมินทักษะการอ่านของนักเรียนที่สร้างขึ้นให้ที่อาจารย์ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

2.6 นำแบบประเมินทักษะการอ่านของนักเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content analysis) โดยพิจารณาความ สอดคล้องรายชื่อของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แล้วนำความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.5-1.0 โดยกำหนด คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบไม่เป็นไปตามจุดประสงค์

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อ นั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมินทักษะการอ่านมีค่า IOC ระหว่าง 0.60 -1.00

2.7 นำแบบประเมินทักษะการอ่านมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

2.8 นำแบบประเมินทักษะการอ่านไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับทิม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองภาคสนาม และนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของ แบบทดสอบเป็นรายชื่อ ค่าความยากง่าย (p) ที่ถือว่าผ่านการคัดเลือกจะต้องมีค่าระหว่าง 0.02 – 0.80 โดยใช้เกณฑ์พิจารณาข้อสอบ (พิชิต ฤทธิจุญ, 2549, หน้า 251) ดังนี้

0.81 – 1.00 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ง่ายมากควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง

0.61 – 0.80 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย (ดี)

0.41 – 0.60 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยากง่ายปานกลาง (ดีมาก)

0.20 – 0.40 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยาก (ดี)

0.00 – 0.19 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยากมากควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง

2.9 วิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินทักษะการอ่านมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.53 – 0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27 – 0.60

2.10 นำแบบประเมินทักษะการอ่านที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพแล้วจำนวน 20 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์, และริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 215) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.875

2.11 นำแบบประเมินทักษะการอ่านที่แก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.12 เกณฑ์ในการประเมินในการให้คะแนนการทดสอบทักษะการอ่าน ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน กำหนดไว้ดังนี้

กรณีตอบถูก ให้ 1 คะแนน

กรณีตอบผิด ให้ 0 คะแนน

กรณีไม่ทำข้อสอบ ให้ 0 คะแนน

3. แบบประเมินทักษะการเขียน

การสร้างแบบทดสอบทักษะการเขียนของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการเขียนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และวิเคราะห์ข้อบ่งชี้เนื้อหาวิชาภาษาไทย ได้แก่ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และการวัดผลประเมินผล

3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อสอบแบบประเมินทักษะการเขียนของนักเรียน

3.3 กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้

3.4 สร้างแบบประเมินทักษะการเขียน ดังนี้ 1) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน 2 ข้อ 2) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน 3 ข้อ 3) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา จำนวน 3 ข้อ 4) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา จำนวน 3 ข้อ 5) เขียนคำและแต่งประโยคคำคล้องจอง จำนวน 3 ข้อ 6) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ จำนวน 3 ข้อ 7) เขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีอักษรนำ จำนวน 3 ข้อรวมทั้งสิ้น 20 ข้อ

3.5 นำแบบประเมินทักษะการเขียนของนักเรียนที่สร้างขึ้นให้ที่อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

3.6 นำแบบประเมินทักษะการเขียนของนักเรียนที่แก้ไขปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content analysis) โดยพิจารณาความสอดคล้องรายข้อของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.5-1.0 โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไม่ไปตามจุดประสงค์

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ชุดฝึกทักษะการเขียนมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 -1.00

3.7 นำแบบประเมินทักษะการเขียนมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำมา

3.8 นำแบบประเมินทักษะการเขียนไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับกวาง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นการสุ่มทดลองภาคสนาม และนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ค่าความยากง่าย (p) ที่ถือว่าผ่านการคัดเลือกจะต้องมีค่าระหว่าง 0.02 – 0.80 โดยใช้เกณฑ์พิจารณาข้อสอบ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2551, หน้า 251) ดังนี้

0.81 – 1.00 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ง่ายมากควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง

0.61 – 0.80 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย (ดี)

0.41 – 0.60 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยากง่ายปานกลาง (ดีมาก)

0.20 – 0.40 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยาก (ดี)

0.00 – 0.19 แสดงว่า เป็นข้อสอบที่ยากมากควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง

3.9 วิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินทักษะการเขียนที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพแล้ว จำนวน 20 ข้อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.50 – 0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27 – 0.60

3.10 นำแบบประเมินทักษะการเขียน ที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพแล้ว จำนวน 20 ข้อไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์, และริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 215) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.778

3.11 นำแบบประเมินทักษะการเขียนแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.12 เกณฑ์ในการประเมินการให้คะแนนการทดสอบทักษะการเขียน ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียน กำหนดไว้ดังนี้

กรณีตอบถูก	ให้ 1 คะแนน
กรณีตอบผิด	ให้ 0 คะแนน
กรณีไม่ทำข้อสอบ	ให้ 0 คะแนน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

มีขั้นตอนการสร้าง และหาคุณภาพดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักเกณฑ์ในการสร้าง จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 กำหนดรูปแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วน 3 ระดับ (rating scale) มีลักษณะประมาณค่า ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีขั้นตอนระดับความคิดเห็น ดังนี้

4.2.1 คะแนนและเกณฑ์ประเมินผลความพึงพอใจ

ระดับ 3	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
ระดับ 2	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 1	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย

4.2.2 ในการวัดมาตราส่วนประเมินค่าใช้เกณฑ์ซึ่งเป็นระบบเดียวกันกับการตรวจให้คะแนน จะใช้เกณฑ์ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.00	มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.50- 2.49	มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.49	มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนชุดฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหา

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนชุดฝึกทักษะ ที่แก้ไขปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหาแล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.5-1.0 โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

นำคะแนนที่ได้แต่ละข้อของแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนแบบฝึกทักษะ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขคำแนะนำ แล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับทิมทองจำนวน 30 คนซึ่งเป็นกลุ่มทดลองภาคสนาม

4.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2551, หน้า 248) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.780

4.7 นำแบบทดสอบความพึงพอใจที่หาความเชื่อมั่น และปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ให้แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลหลังการทดลอง (one-group pretest - posttest design) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2551, หน้า 138)

ตาราง 6 แบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
O_1	$\bar{X}$	O_2

ที่มา : พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2551, หน้า 1)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบการทดลอง

O_1	แทน	การสอบก่อนเรียน (pre-test)
X	แทน	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการสื่อสาร
O_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน (post-test)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การดำเนินการก่อนเริ่มการทดลอง โดยทำการประเมินทักษะการอ่านและการเขียน ก่อนเรียน (pre-test)

2.2 ดำเนินการทดลอง โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ตามแผนจัดการเรียนรู้ 8 แผน เป็นเวลา 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 4 วันรวมเวลา 16 ชั่วโมง

2.3 การดำเนินการหลังทดลอง เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแล้ว ประเมินหลังเรียน (post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและแบบทดสอบวัดการเขียน และแบบประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1 หาประสิทธิภาพ (E1/E2) ของชุดฝึกทักษะ ได้แก่ค่าเฉลี่ย เกณฑ์ 75/75
- 2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยแบบประเมินทักษะการอ่าน และแบบประเมินทักษะการเขียน โดยใช้ t-test แบบ dependent
- 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารด้วยแบบประเมินความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ โดยหาค่า $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าเฉลี่ย (mean) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2551, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 74)

$$S. D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กับเนื้อหา หรือข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (discrimination) ของแบบประเมินทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, 130)

$$r = \frac{R_U - R_L}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	R_U	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง
	R_L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

2.3 การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 130)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p แทน	ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้อ
R แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
N แทน	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด

2.4 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 215)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน	ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ
k แทน	จำนวนข้อสอบ
p แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้
q แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นผิด

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S_t^2 แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
N แทน	จำนวนคนที่ทำข้อสอบ
X แทน	ค่าของคะแนนแต่ละคน

2.5 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) เป็นค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จากสูตรของครอนบาค (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2551, หน้า 248)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

โดยใช้สูตร E_1 / E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2546, หน้า 109)

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{n}{A} \times 100}$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้น
			รวมกัน
	n	แทน	จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{n}{B} \times 100}$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกทดสอบ
	n	แทน	จำนวนผู้เรียน

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ t - test แบบ dependent ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2551, หน้า 307)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n(\sum D^2) - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อ ทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่ของตัวอย่าง
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนน ระหว่างก่อนและเรียนหลัง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	แทน	ค่าผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
D^2	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ผลการทดสอบ t – test
*	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. การเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏผลในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวน	การทดลอง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
30	ระหว่างเรียน	160	120.31	75.20
30	หลังเรียน	20	15.26	76.30

จากตาราง 7 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.20/76.30 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. การเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนปรากฏผลดังตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การประเมิน	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	20	26	6.27	1.31	48.14	0.00*
หลังเรียน	20	26	15.20	2.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง ก่อนเรียนกับหลังเรียน

การเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วย
ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ปรากฏผล
ดัง ตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วย
ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การประเมิน	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	20	26	4.88	1.48	20.68	0.00*
หลังเรียน	20	26	15.27	2.74		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วย
ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ปรากฏดังตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. รูปภาพสวยงาม	2.73	0.45	มาก
2. รูปภาพชัดเจน	2.76	0.42	มาก
3. ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่อ่านง่าย	2.76	0.43	มาก
4. รูปเล่มน่าสนใจ	2.65	0.48	มาก
5. คำชี้แจงในชุดฝึกทักษะชัดเจน	2.61	0.49	มาก
6. ตัวอย่างกิจกรรมเข้าใจง่าย	2.69	0.47	มาก
7. อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	2.61	0.50	มาก
8. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้อ่านได้	2.73	0.45	มาก
9. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้เขียนได้	2.76	0.42	มาก
10.เรียนตามชุดฝึกทักษะนี้แล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน	2.80	0.40	มาก
รวม	2.71	0.03	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 2.71$, S.D.= 0.03) ความพึงพอใจในระดับมากสามลำดับแรก มีดังนี้ 1) เรียนตามชุดฝึกทักษะนี้แล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 2.80$, S.D.= 0.40) 2) รูปภาพชัดเจน, เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้อ่านได้ ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.42) และ 3) ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่อ่านง่าย ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.43) และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารน้อยที่สุด คือ อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.50) และคำชี้แจงในชุดฝึกทักษะชัดเจน ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.49)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการพัฒนาไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนการสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในหลักสูตรปกติ ทำให้นักเรียนมีพื้นฐานทักษะการอ่านและการเขียนดีขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อการศึกษาของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาศึกษาผาเสด็จ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสภะบุรีเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมด 9 โรงเรียน จำนวน 11 ห้องเรียนจำนวน 245 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลทับทิม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสภะบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสภะบุรีเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 26 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่ ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่

2.2.1 ทักษะการอ่าน

2.2.2 ทักษะการเขียน

2.2.3 ความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

3. เนื้อหาสาระ

เป็นเนื้อหาสาระ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ป. 1/1 อ่านออกเสียง คำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ และมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ป. 1/2 การเขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตัวชี้วัด ป. 1/1 บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย ตัวชี้วัด ป.1/2 เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ ตัวชี้วัด ป.1/3 เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ ตัวชี้วัด ป. 1/4 ต่อดคล้องจองง่ายๆ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง

5. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
2. แบบประเมินทักษะการอ่าน
3. แบบประเมินทักษะการเขียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพ ($E1 / E2$) ของชุดฝึกทักษะ ได้แก่อำนาจเฉลี่ยเกณฑ์ 75/75
2. เปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแบบประเมินทักษะการอ่าน และแบบประเมินทักษะการเขียน โดยใช้ $t - test$ แบบ dependent
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารด้วยแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ โดยหาค่า $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ $E1/E2$ เท่ากับ 75.20/76.30 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.20/76.30 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะชุดฝึกทักษะได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำที่เป็นระบบ และวิธีการที่เหมาะสม 4 ขั้นตอนคือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาชุดฝึกทักษะ 3) การทดลองใช้ชุดฝึกทักษะ 4) การประเมินผลและปรับปรุงชุดฝึกทักษะ และสร้างตามหลักแนวคิดทฤษฎีการสร้างแบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ง่าย ดังที่ มุกิดา แก้วคำแสน (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/89.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ ศรีพยาด (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 86.90/86.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับการวิจัยของ สุลีกาญจนา ธิแจ้ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม สำหรับเด็กที่เรียนรู้อำนาจ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกมีค่า 90.66/94.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับการวิจัยของ สมบัติ พลอยศรี (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเขียนคำประสมในแม่ ก กา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกมีค่า 81.82 / 84.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. ทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ชุดฝึกมีการฝึกลำดับจากง่ายไปหายาก มีตัวอย่างประกอบ ได้ฝึกทำซ้ำๆทำให้เกิดความชำนาญ ชุดฝึกมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน มีการโยงพื้นฐานความรู้เดิม และพัฒนาทักษะความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ประกอบกับชุดฝึกมีความน่าสนใจทั้งภาพประกอบ และเนื้อหาไม่ยากเกินไป สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพวรรณ ศรีกุล (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกสูง (สมานสามัคคี) จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 13 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความสามารถในการอ่านและ

การเขียนสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิจัยของ จินตนา สุวันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองเรือ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 15 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ชุดฝึกทักษะมีการฝึกลำดับจากง่ายไปหายาก มีตัวอย่างประกอบ ได้ฝึกทำซ้ำๆทำให้เกิดความชำนาญ ชุดฝึกมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน มีการโยงพื้นฐานความรู้เดิม และพัฒนาทักษะความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ประกอบกับชุดฝึกมีความน่าสนใจทั้งภาพประกอบ และเนื้อหาไม่ยากเกินไป สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิมล ยืนยง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการวิจัยของละมุล จันทรแป้น (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โรงเรียนบ้านเลิงแฝกบัวแก้ว จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 19 คน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียนแจกลูกสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ทั้งนี้ เพราะชุดฝึกทักษะมีรูปเล่มน่าสนใจ เน้นสีสันสวยงาม รูปภาพสวยงาม ขนาดตัวหนังสือใหญ่อ่านง่าย เรียนเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ตัวอย่างกิจกรรมเข้าใจง่าย ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ อ่านเข้าใจง่าย ทำให้นักเรียนมีความสุขที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สุวันทา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิมลย์ ยืนยง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การเรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้เดิมและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.2 การเรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารควรจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และทำชุดฝึกทบทวนจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านและการเขียนมากยิ่งขึ้น

1.3 การใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ต้องคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป เพราะจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการเรียนได้ง่าย และเร็วขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารด้วยสื่อมัลติมีเดียหรือชุดฝึกทักษะที่เรียนรู้ด้วยตัวเอง

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารในด้านการฟังและการพูด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2548). วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2540). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาในโรงเรียนประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- _____. (2542). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาภาษาไทยสาระที่ควรรู้. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา คุณานุรักษ์. (2539). การออกแบบการสอน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กศยา แสงเดช. (2545). คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- จรัส สุขเกษม. (2542). การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แถบบันทึกเสียง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิตรา สมพล. (2547). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จินตนา สุวันทา. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ฉวีวรรณ กิรติกร. (2545). เอกสารประกอบการอบรมการพัฒนาการคิดคำนวณของนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ อุหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- ชนมณี แก้วพิกุล. (2553). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย จากบทเพลงไทยลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2537). สื่อการสอนระดับประถมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2546). สื่อการสอนระดับประถมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____, และคนอื่นๆ. (2547). ชุดการสอนระดับประถม. ใน เอกสารการสอนชุดสื่อการสอนระดับประถม หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2540). หลักการสอนทั่วไป. (ม.ป.ท.)
- ชุดิมา มามีเกตุ. (2547). ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยเรื่องสระเปลี่ยนรูปและสระลดรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวลีพร แจ่มถนอม. (2542). สอนอย่างไรให้คิดเป็น. กรุงเทพฯ: เสี่ยงเซี่ยง.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2546). การสอนทักษะเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมต้น. ใน เอกสารการสอน ชุดวิชา การสอนภาษาไทยหน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2549). การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2552). การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: เกรตเอ็ดดูเคชั่น.
- ถวัลย์ มาตจรัส, และคนอื่นๆ. (2550). นวัตกรรมการศึกษา ชุด แบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 21 เซนจูรี.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2542). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แหมมณี. (2552). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนู ทดแทนคุณ, และกุลวดี แพทย์พิทักษ์. (2548). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นพดล จันทรเพ็ญ. (2539). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ-แกรมมี.
- _____. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ 1999.
- น้อมศรี เคท. (2537). การสอนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง นำรู้สำหรับครูคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- นิตยา ชันดวง. (2549). ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่องมาตราตัวสะกดกลุ่มสระการการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นิรันดร์ นวลอินทร์. (2548). พัฒนาแผนการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่องคำสั้งภาษาปาสคาล เบื้องต้น วิชาหลักการเขียนโปรแกรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพเลิงนกทา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร ทองพูนศักดิ์. (2542). พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- บันลือ พุกกะวัน. (2538). มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมะ สตะเวทิน. (2539). การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป ยอดเกตุ. (2550). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2538). แนวทางการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนาหลักสูตร, 11 (เมษายน-มิถุนายน).
- ปริศนา พลหาญ. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะหลักเกณฑ์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2546). กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในหลักการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พัชรา พรหมณี. (2549). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้**

ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2549). **ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ:

แฮสส์ออฟ เคอมิสท์.

_____. (2551). **ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ:

แฮสส์ออฟ เคอมิสท์.

_____. (2554). **ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพวรรณ ศรีกุล. (2554). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำสำหรับ นักเรียน**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ภาควิชาภาษาไทย. (2542). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏ

เทพสตรี.

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2548). **อ่านเป็น เรียนเก่ง สอนเก่ง**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.

มุกดา แก้วคำแสน. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนที่**

มีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลอง

วิทยาจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยาใจ เจริญสุวรรณ. (2542). **การอ่านกับชีวิต. ประชาศึกษา, 49(1), 13.**

ยุพา ยิ้มพงษ์. (2532). **การสอนแบบฝึกเขียนคำที่ใช้อักษรลวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่**

4. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ:

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

_____. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2542). การสื่อสารกับมนุษยสัมพันธ์. สืบค้น มกราคม 7, 2560, จาก http://ge.kbu.ac.th/Download8_files/img/2pdf.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ละมุล จันทรแป้น. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วนิดา สุขวนิช. (2536). การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความเข้าใจทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการอ่าน และเขียนคำควบกล้ำ อักษรนำและตัวการันต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วารินทร์ เอกศรีทอง. (2545). การใช้แบบฝึกเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ด้านความรู้ความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย เพ็ชรเรือง. (2546). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาถิ่น ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกซ่อมเสริมทั่วไปของโรงเรียนสุนทรวัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอน วิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2547). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรายุทธ หอมไฉน, และคนอื่นๆ. (2548). การพัฒนาชุดกิจกรรมฟิสิกส์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ศรีทูล ธารัญญ, และคนอื่นๆ. (2553). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4. เชียงใหม่: สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ: ดี.ดี.บุคส์ไตร์.
- สนิท ตั้งทวี. (2531). ศิลปะการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสไตร์.
- สนิท สัตโยภาส. (2545). ภาษาเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ: เกล็ดไทย.
- สมเดช สีแสง, และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้สู่การพัฒนาวิชาชีพครู ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสายครูผู้สอน. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- สมบัติ พลอยศรี. (2554). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเขียนคำประสมในแม่ ก กา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมพงษ์ ศรีพยาด. (2553). การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมวงษ์ แปลงประสพโชค. (2543). การสอนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4. คณิตศาสตร์, 39, (1), 440-441.
- สมสนิท ไพศาล. (2548). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง มาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนทร เช้นชวนิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). คู่มือแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- _____. (2560). คู่มือการจัดสอบวัดความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำรวม สุขสมสร. (2549). การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจริต เพียรชอบ. (2540). หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย อันทัน 10 สอนให้สนุกเป็นเป็นสุขกับการเรียน. กรุงเทพฯ: อรุณกาลาดพร้าว.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2545). **หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). **การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน เล่ม 2 การสร้างแบบฝึก.**
ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

_____. (2547). **การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรูสู่การพัฒนาผู้เรียน.**
ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. (2544). **ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการปลูก**
มะเขือเทศ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุมาลี เล็กประยูร. (2551). **กระบวนการสื่อสารทางการตลาด.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์. (2544). **การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้น**
มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุลีกาญจ ธิแจ้ง. (2553). **รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่ใช้ใน**
ชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการสอนแบบเชิงพฤติกรรม
สำหรับเด็กที่เรียนรูช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สุวิทย์ มูลคำ, และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อน**
วิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: อี.เค.บุ๊คส์.

สุวิมลย์ ยืนยง. (2556). **การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน**
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

हररषषष ढषषषष. (2542). **การพัฒนาการเขียน.** เพชรบุรี: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้น**
ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดเป็นกลุ่มคำ และแบบฝึกที่จัดคำละคำ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อภิสรรา เกิดชูชื่น. (2545). **รูปแบบการสื่อสารของเครือข่ายวิทยุสมัครเล่นในภาวะวิกฤต**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณณ ปิณฑโนโววาท. (2549). **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัยพรรณ สุกใจ. (2545). **ความพึงพอใจ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Barnett. (1969). **Teacher handbook 2 success with English the penguin course**.
Middlesex: Penguin Books.
- Billow. (1962). **The techniques of language teaching**. London: Longman.
- Bock. (1993). Developing materials for the study of literature. **English Teaching forum**
31, 633 (July 1993), 2-4.
- Cronbach,L.J. (1970). **Essentials of psychological testing** (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Daccanay,F.R., & Donal. (1963). **Techhniques and Procedures in Second Language**
Teaching. Quezon City: Alemer Phocnix Publishing House.
- Gunter, M., et al. (1990). **Instruction: A model approach**. Massachusetts: Allyn and
Bacon.
- Johnson, D.W. (1987). **Learning Together and Alone : Cooperative, Competitive and Individualistic**
Leaming (2nd ed.). New Jersey : Prentice-Hall.
- Kim A. H. Cordewener, Ludo Verhoeven, & Anna M.T. Bosman. (2015, February 3).
Improving Spelling Performance and Spelling Consciousness. **The Journal of**
Experimental Education, 84, 39.
- Likert, R. (1976). **New Patterns of Management**. New York: McGraw – Hill.
- Lillard Paula Polk. (2003). **Montessori form the start**. The United States of Amarica:
Schocken Books New York.
- Maslow, A.H. (1970). **Motivation and Personality**. New York: Harper and Row.
- Maynard W Shelly. (1975). **Responding to social change**. Strondburg Penn: Poden
Hutohison and Rose.

- Morris. A., & N. Stewart-Dore. (1984). **Learning to Learn From Test: Effective Reading in the Context Area**. Noth Ryde: Addison-Wesley.
- Nixon, U. (1995). Developing appropriate materials. **Forum 33,3(July-September 1995)**,12
Retrieved January 24, 2005, from
[http://exchanges.State.gov/forum/vols/vol33/no 3/ p 12.htm](http://exchanges.State.gov/forum/vols/vol33/no%203/p%2012.htm).
- Patty Dorothy.(1968). **Language workbook and practice materials,development language skill**. In the Elementary School. New York: Allyn and Bacon.
- Patty, Weller R. Dorothy C, Petty, & Marjorie F. (1985). **Backing Experience in Language: Tool and Techniques for Language Arts Methods** (4th ed.). New York: Ally and Bacon.
- Quirk R. (1987). **Longman dictionary of contemporary English** (2nd ed.). London: England.
- River, Wilga M. (1968). **Teaching foreign language skills** (2nd ed.). Chicago: The University of Chicago Press.
- Schramm, Wilbur. (1954). **How Communication Works In The Process and Effects of Mass Communication**. Illinois: University of Illinois Press.
- Steve Graham, & Tanya Santagelo. (2014, October 16). Does spelling instruction make students better spellers, readers, and writers? A meta-analytic review.
Educational Research Review, 27(9), 1703-1743.
- Vroom, H.V. (1990). **Manage People Not Personnel: Motivation and Performance Appraisal**. Boston: Harvard Business School Press.
- Walcutt, Charles Child, et al. (1974). **Teaching Reading: A Phonic / Linguistic Approach to Development Reading**. New York: Macmillan.
- Walter Ray Lange. (1971). **Developing language skills in elementary schools** (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- White, Ronald V. (1980). **Teaching Written English**. London: George Allen & Unwind
- Wolmam. (1973). **Education and organizational leadership in elementary schools**. Englewood 3 Cliff New York: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์วัลย์ คำคง	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ศรีรักษา	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ โพธิ์ศรีสูง	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๑๙/๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 ๒. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
 ๓. แบบประเมินทักษะการอ่าน
 ๔. แบบประเมินทักษะการเขียน
 ๕. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ
 ๖. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติเห็นชอบจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๒๐/๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 ๒. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
 ๓. แบบประเมินทักษะการอ่าน
 ๔. แบบประเมินทักษะการเขียน
 ๕. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ
 ๖. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๒๑/๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 ๒. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
 ๓. แบบประเมินทักษะการอ่าน
 ๔. แบบประเมินทักษะการเขียน
 ๕. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ
 ๖. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๒๒/๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.ประทุม ศรีรักษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๒. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
๓. แบบประเมินทักษะการอ่าน
๔. แบบประเมินทักษะการเขียน
๕. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ
๖. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๒๓/๖๑

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.กิตติ โพธิ์ศรีสูง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 ๒. คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
 ๓. แบบประเมินทักษะการอ่าน
 ๔. แบบประเมินทักษะการเขียน
 ๕. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ
 ๖. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร.สิริพร ดาวัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ.๐๕๔๙.๐๒/๔๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมทับทิมทองสงเคราะห์ ๒

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและ อาจารย์ ดร.สิริพร ดาววันเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Tryout) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางดวงแข มณีศิริ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเองจึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐ mail : education@tru.ac.th

ที่ ศร ๐๕๔๙.๐๒/๔๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลทับกวาง

ด้วย นางดวงแข มณีศิริ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ผศ.ดร.ทิพวัลย์ คำคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและ อาจารย์ ดร.สิริพร ดาววัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่าง การเก็บข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์ จากท่านให้ นางดวงแข มณีศิริ ดำเนินการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของท่าน เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ในการนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุญาตด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
- ตัวอย่างคู่มือชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
- แบบประเมินทักษะการอ่าน
- แบบประเมินทักษะการเขียน
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

ตัวอย่าง

ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

คำนำ

ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เป็นสื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำขึ้นเพื่อช่วยฝึกให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สามารถอ่านออกเสียง เขียน คำ และแต่งประโยคได้ถูกต้อง ชุดฝึกทักษะนี้มีจำนวน ๘ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ เรื่องทบทวนพยัญชนะ

เล่มที่ ๒ เรื่องคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์

เล่มที่ ๔ เรื่องคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา

เล่มที่ ๕ เรื่องคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

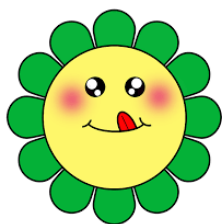
เล่มที่ ๖ เรื่องคำคล้องจอง

เล่มที่ ๗ เรื่องคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ

เล่มที่ ๘ เรื่องคำที่มีอักษรนำ

ดวงแข มณีศิริ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้	105
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	106
แบบทดสอบก่อนเรียน	107
แบบฝึกทักษะคำที่มีรูปวรรณยุกต์	108
เฉลยแบบฝึกหัด	116
แบบทดสอบหลังเรียน	120

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์ แล้วนักเรียนจะมีความรู้ความสามารถดังนี้

๑. อ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้
๒. เขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. ในการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ให้
นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑.๑ อ่านคำชี้แจงสำหรับนักเรียนให้เข้าใจ

๑.๒ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ก่อนศึกษาและปฏิบัติชุดฝึกทักษะ
แต่ละเล่มแล้วให้ครูตรวจคำตอบ

๑.๓ ศึกษาตัวอย่าง จนเข้าใจ และปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละ
แบบฝึกหัดไปตามลำดับให้ครบทุกแบบฝึกหัด

๑.๔ ตรวจคำตอบของแบบฝึกหัดจากเฉลยแบบฝึกหัดที่อยู่ท้ายเล่ม

๑.๕ ทบทวนความรู้อีกครั้ง

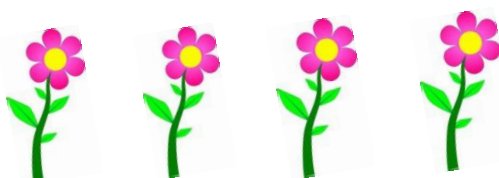
๑.๖ ทำแบบทดสอบหลังเรียนหลังจากศึกษาและปฏิบัติชุดฝึก
ทักษะแต่ละเล่มแล้วให้ครูตรวจคำตอบ

๑.๗ รับทราบผลคะแนนจากครู เพื่อทราบผลการเรียนและผลการ
พัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

๒. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยไม่ดูเฉลยก่อนทำแบบฝึกหัด

๓. ในการทำแบบฝึกหัดนักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงและคำถามให้เข้าใจ
และตอบคำถามลงในชุดฝึกทักษะทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
สื่อสารนี้

๔. หากนักเรียนมีปัญหาในการเรียน จากการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อ
ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารนี้ ให้ขอคำแนะนำจากครู

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากภาพและแต่งประโยค

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			

คำที่มีรูปวรรณยุกต์

วรรณยุกต์เป็นเครื่องหมายแสดงระดับเสียงสูงต่ำในภาษา
จะเขียนไว้บนส่วนท้ายของพยัญชนะต้นคำที่มีรูปพยัญชนะและ
สระเหมือนกันถ้าเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน จะทำให้คำนั้นม
ความหมายต่างกัน

คำที่มีรูปวรรณยุกต์ คือ คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะ
ต้นประสมกับสระและมีวรรณยุกต์ - ' ˊ ˋ ˊ ˋ เขียนไว้บน
ส่วนท้ายของพยัญชนะต้นเพื่อแสดงระดับเสียงสูงต่ำ ได้แก่

แก๊อ	แก๋	ไก่อ	ข่า
เข่า	ไข๋	ไข่อ	ชี๋
พ่อค้า	คำ	คู่	เช่า
แค๋	ซื่อ	เจ้า	จ้ำจี้
ซื่อ	เข้า	เชื่อ	ไข่
ไต้	เต่า	ตู้	แต่
ถั่ว	ท่อ	ที่	เท่า
เท้า	โต๊ะ	ไต้	น่า

น้ำ	น้ำ	เนื้อ	บ่อ
ป่า	ป่า	ผ้า	ผู้
เพื่อ	ที่นี้	ปู่	เฝ้า
พ่อ	พี่	ไม่	ไม้
เพื่อ	แพ	ฟ้า	ม้า
เมื่อ	มือ	แม่	แม่น้ำ
ย่า	รู้	ไร่	เล่า
เล่า	สู้	เสือ	เสือ
ไก่แจ้	เป่าเปี	ไต่เต้า	เก้าอี้
ไขไก่	เสื้อผ้า	ขี่เถา	เต้าหู้
ใส่ใส่	เพื่อแผ่	มือเข้า	เข้าถ้ำ
ปู่ย่า	ไม้เท้า	เข้าคำ	เล่าไก่
ป่าช้า	ไม้ไผ่	ไก่ป่า	แม่ค้า
ท่อน้ำ	เก่าแก่	สีห้า	ขี้น้ำ
ฟ้าผ่า	โป๊เบ้	จ๊ะเอ๋	

การอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์

ไก่แจ้	อ่านว่า	ไก - แจ้
เป่าปี่	อ่านว่า	เป่า - ปี่
ไต่เต้า	อ่านว่า	ไต่ - เต้า
แก้อี้	อ่านว่า	แก้ - อี้
ไขไก่	อ่านว่า	ไข - ไก่
เสื่อผ้า	อ่านว่า	เสื่อ - ผ้า
ขี้เก๋า	อ่านว่า	ขี้ - เก๋า
เต้าหู้	อ่านว่า	เต้า - หู้
ใส่ไส้	อ่านว่า	ใส่ - ไส้
ฉูฉี	อ่านว่า	ฉู - ฉี
เผื่อแผ่	อ่านว่า	เผื่อ - แผ่
แม่น้ำ	อ่านว่า	แม่ - น้ำ
พ่อค้า	อ่านว่า	พ่อ - ค้า
มือเช้า	อ่านว่า	มือ - เช้า
ปู้ย่า	อ่านว่า	ปู้ - ย่า

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำต่อไปนี้

ตัวอย่าง

อ่านว่า น้ำ- เต้า

๑.

๖.

๒.

๗.

๓.

๘.

๔.

๙.

๕.

๑๐.

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์แล้วโยง
คำให้ตรงกับภาพ

ตัวอย่าง

แม่น้ำ

๑. ม้า

๒. ป่าไม้

๓. ไม้ไฟ

๔. รั้ว

๕. ไข่ไก่

๖. เสือ

๗. ไก่แจ้

๘. เต่า

๙. ชีม้

๑๐. พ่อค้า

การเขียนคำและแต่งประโยคคำที่มีวรรณยุกต์

รูปภาพ	คำ	ประโยค
	ไม้เท้า	ปู่ถือไม้เท้า
	ไข่ไก่	พ่อมีไข่ไก่
	น้ำชา	ตากินน้ำชา
	ม้า	อาขี่ม้า
	ไพ่	พี่เก็บไพ่
	เสื้อ	ฉันใส่เสื้อ

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนคำที่มีวรรณยุกต์จากภาพ
แล้วเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง

น้ำ

ไล่

ไล่

น้ำ

เต่า

๑.

ย่า

ซื้อ

.....

๒.

ปู่

ทำ

.....

๓.

เข้า

ผี

.....

๔.

แม่

มี

.....

๕.

พ่อ

ใส่

.....

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนคำที่มีวรรณยุกต์จากภาพแล้ว
แต่งประโยค

ตัวอย่าง

ภาพ	คำ	ประโยค
	ไก่แจ้	ตามีไก่แจ้

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑.		_____	_____
๒.		_____	_____
๓.		_____	_____
๔.		_____	_____
๕.		_____	_____

เฉลยแบบฝึกหัด

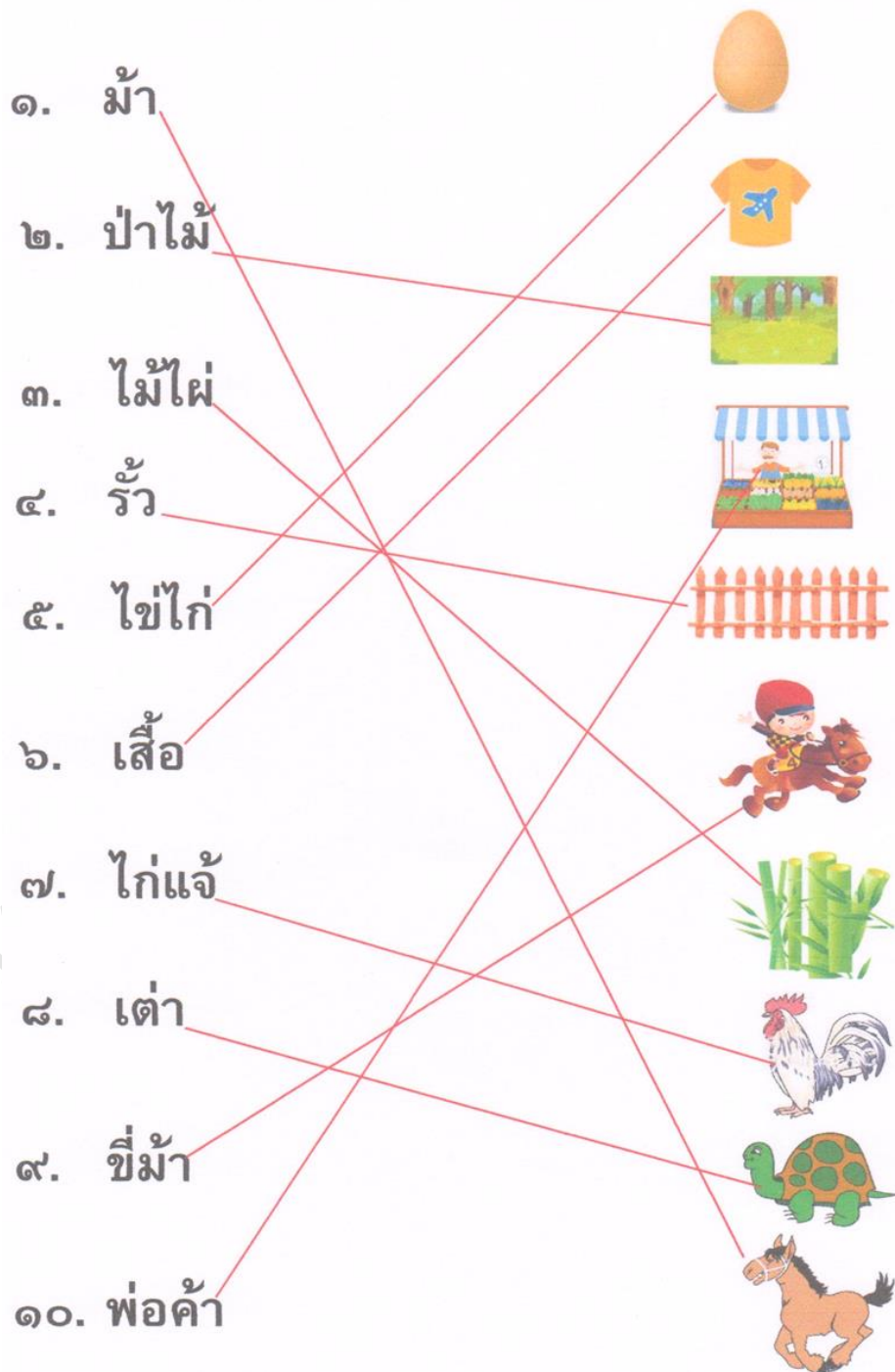
แบบฝึกหัดที่ ๑

๑. ไม้ไผ่	อ่านว่า ไม้ - ไผ่
๒. ขี้เก๋	อ่านว่า ขี้ - เก๋
๓. ปู่ย่า	อ่านว่า ปู่ - ย่า
๔. ท่อน้ำ	อ่านว่า ท่อ - น้ำ
๕. สีห้ำ	อ่านว่า สี - ห้ำ
๖. แม่ค้า	อ่านว่า แม่ - ค้า
๗. เสื้อผ้า	อ่านว่า เสื้อ - ผ้า
๘. เช้าค่ำ	อ่านว่า เช้า - ค่ำ
๙. เก้าแก้ว	อ่านว่า เก้า - แก้ว
๑๐. ข้อเท้า	อ่านว่า ข้อ - เท้า

แบบฝึกหัดที่ ๒

แบบฝึกหัดที่ ๓

๑.

อย่า

ซื้อ

อย่า

ซื้อ

เนื้อ

๒.

ปู่

ทำ

ปู่

ทำ

รั้ว

๓.

เข้า

ผี

ผี

เข้า

ถ้ำ

๔.

แม่

มี

แม่

มี

เต้าหู้

๕.

พ่อ

ใส่

พ่อ

ใส่

เสื้อ

แบบฝึกหัดที่ ๔

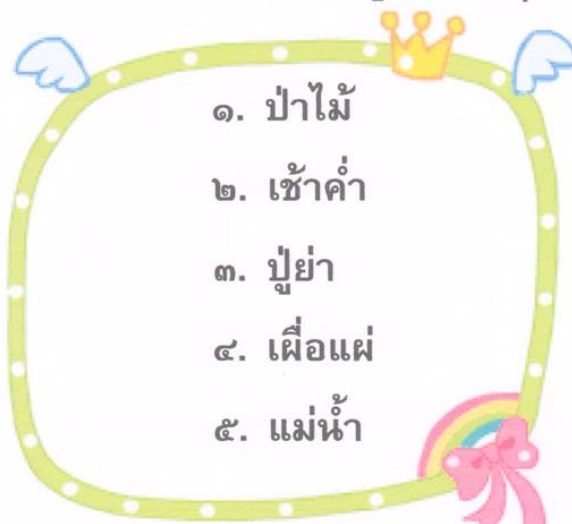

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑		<u>ถั่ว</u>	_____
๒		<u>เสื้อ</u>	_____
๓		<u>ฟ้าผ่า</u>	_____
๔		<u>เก้าอี้</u>	_____
๕		<u>โต๊ะ</u>	_____

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

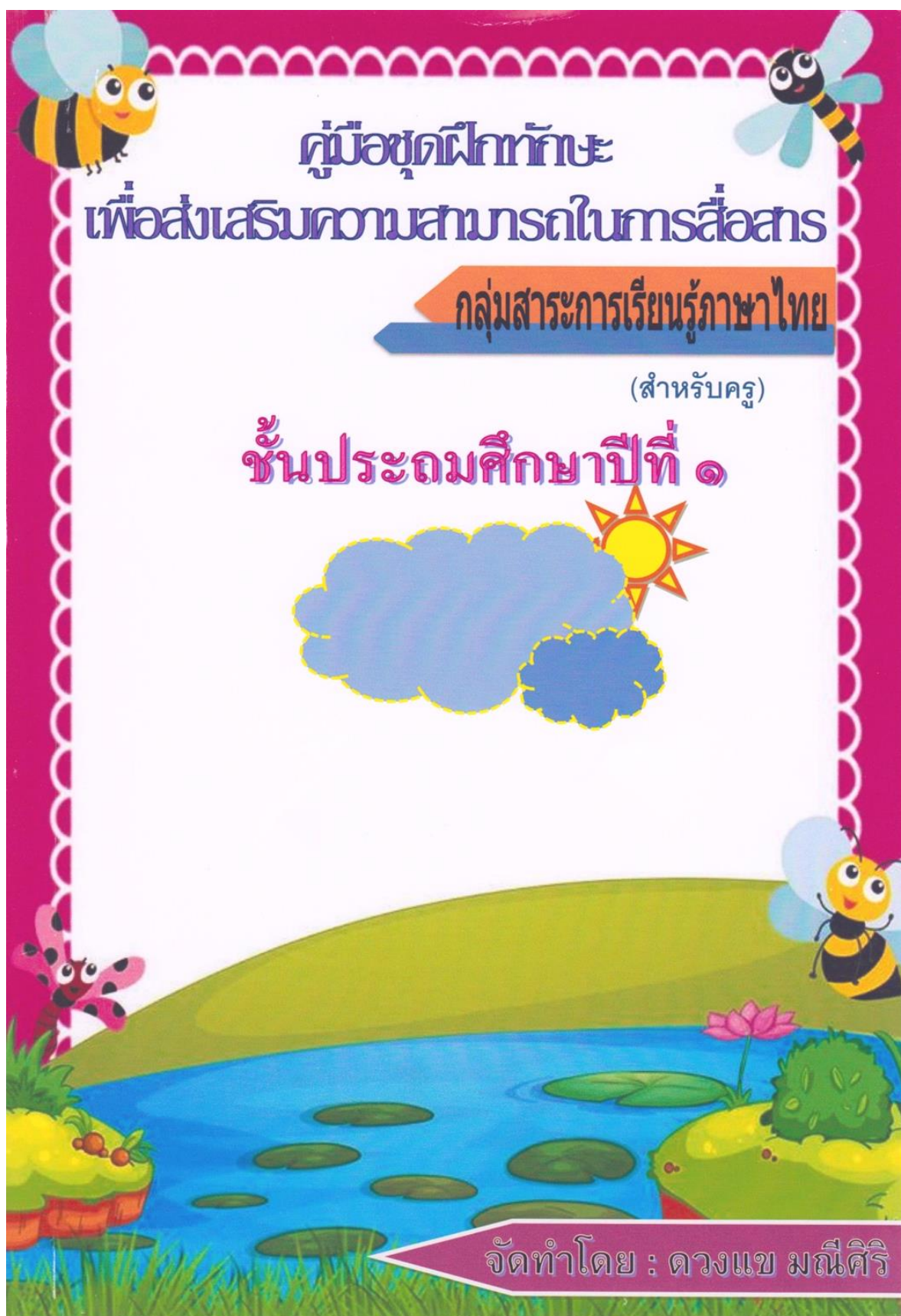

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากภาพและ
 แต่งประโยค

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑		_____	_____
๒		_____	_____
๓		_____	_____
๔		_____	_____
๕		_____	_____

ตัวอย่าง

คู่มือครูชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร

คำนำ

ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถอ่านคำ เขียนคำ และแต่งประโยคได้ถูกต้องคล่องแคล่วตามหลักการอ่าน เพื่อสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่ต้องการสื่อการเรียนการสอนที่สามารถใช้ศึกษาค้นคว้าได้ง่าย สะดวก และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีจำนวน 8 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑	เรื่อง ทบทวนพยัญชนะ
เล่มที่ ๒	เรื่อง คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์
เล่มที่ ๓	เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์
เล่มที่ ๔	เรื่อง คำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา
เล่มที่ ๕	เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา
เล่มที่ ๖	เรื่อง คำคล้องจอง
เล่มที่ ๗	เรื่อง คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
เล่มที่ ๘	เรื่อง คำที่มีอักษรนำ

ชุดฝึกทักษะนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่านออกเสียง และการเขียนภาษาไทยยังเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป

ดวงแข มณีศิริ

เรื่อง	หน้า
จุดประสงค์การเรียนรู้	125
คำชี้แจงสำหรับครู	126
แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3	127
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน เล่ม 3	133

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสาร ครบทั้ง 8 เล่ม นักเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถดังนี้

1. อ่านออกเขียนและเขียนพยัญชนะไทยได้
2. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่ไม่มีวรรณยุกต์ได้
3. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ได้
4. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราได้
5. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราได้
6. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำคล้องจองได้
7. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้
8. อ่านออกเสียงคำและเขียนคำที่มีอักษรนำได้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ในการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ให้ครูปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 อ่านคำชี้แจงสำหรับครูให้เข้าใจ
 - 1.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะทุกข้อให้เข้าใจ
 - 1.3 ศึกษาเนื้อหาในแบบฝึกทักษะโดยละเอียดเพื่อจะได้ให้คำแนะนำและคำชี้แจงแก่นักเรียนได้
 - 1.4 จัดเตรียมสื่อประกอบตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้พร้อม
2. ครูต้องให้นักเรียนทำแบบประเมินก่อนเรียน ก่อนให้นักเรียนศึกษาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแต่ละเล่ม และทำแบบประเมินหลังเรียนเมื่อศึกษาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ชุดนั้นๆแล้ว
3. พิจารณานักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ไม่ถึงร้อยละ 70 ให้เริ่มศึกษาใหม่อย่างช้า ๆ โดยมีครูเป็นผู้สอนเสริมเพิ่มเติมให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๒ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้นๆ

๒. สาระสำคัญ

วรรณยุกต์เป็นเครื่องหมายที่ใส่ไว้เหนือคำ แล้วทำให้เสียงและความหมายของคำเปลี่ยนไป การอ่านและการเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ จะต้องอ่านคำพ้องกับเสียงวรรณยุกต์

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้
๒. เขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้

๔. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

๕. คุณภาพผู้เรียน

อ่านออกเสียงและเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ได้ถูกต้อง

๖. สาระการเรียนรู้

คำที่มีรูปวรรณยุกต์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

๑. นักเรียนฟังเพลงคำที่มีรูปวรรณยุกต์
๒. นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำกับบัตรภาพ
๓. ครูแนะนำชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์

๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ตอนที่ ๑ โดยให้นักเรียนอ่านกับครูเป็นรายบุคคล

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองมาตรา แม่ ก กา แล้วครูร่วมสนทนาถึงคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น กา มา ตี ปู ดู ใบ และคำที่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น ไก่ ไข่ สี ห้า
๒. ครูอธิบายลักษณะของคำที่มีรูปวรรณยุกต์ คือ คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นประสมกับสระและมีวรรณยุกต์ เอก โท ตรี จัตวา เขียนไว้บนส่วนท้ายของพยัญชนะต้นเพื่อแสดงระดับเสียงสูงต่ำ
๓. ให้นักเรียนดูบัตรคำพร้อมบัตรภาพคำที่มีรูปวรรณยุกต์แล้วอ่านออกเสียงตามครูทีละคำ
๔. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ตามครูทีละคำ แล้วนักเรียนฝึกอ่านพร้อมกัน
๕. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ตอนที่ ๑ พร้อมกัน
๖. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ แบบฝึกหัดที่ ๑ กับครูเป็นรายบุคคล
๗. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ ๒ ในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนโดยการอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากบัตรคำ
๒. ทำแบบทดสอบหลังเรียนตอนที่ ๑

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนดูบัตรคำคำที่มีรูปวรรณยุกต์ทีละคำแล้วอ่านออกเสียง
๒. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ตอนที่ ๒

ขั้นสอน

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๒ กลุ่ม เล่นเกมจับคู่คำที่มีรูปวรรณยุกต์ โดยครูแจกบัตรคำที่มีรูปวรรณยุกต์และบัตรภาพคำที่มีรูปวรรณยุกต์ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม ครูบอกคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ให้นักเรียนจับคู่คำที่มีรูปวรรณยุกต์กับบัตรภาพคำที่มีรูปวรรณยุกต์ โดยกลุ่มใดจับคู่ได้เร็วกว่าเป็นฝ่ายชนะ

๒. ครูนำแผนภูมิการเขียนคำและการแต่งประโยคคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์มาอธิบายให้นักเรียนฟัง

๓. ให้นักเรียนศึกษาการเขียนคำและการแต่งประโยคคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์ ตอนที่ ๒

๔. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ ๓ และ ๔ ในชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนโดยการอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากบัตรคำ
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ตอนที่ ๒

๘. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. เพลงวรรณยุกต์ไทย
๒. บทร้อยกรองมาตรา แม่ ก กา

๓. บัตรคำคำที่มีรูปวรรณยุกต์
๔. บัตรคำอ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์
๕. บัตรภาพคำที่มีรูปวรรณยุกต์
๖. ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เล่มที่ ๓ เรื่องคำที่มีรูปวรรณยุกต์

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ วิธีการวัดและประเมินผล

๑. ฟังการอ่านออกเสียง

๒. แบบฝึกหัด

๙.๒ เครื่องมือวัดและประเมินผล

แบบฝึกหัด

๙.๓ วิธีการวัดและประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

๑๐.๒ ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

๑๐.๓ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางดวงแข มณีศิริ)

ครูโรงเรียนอนุบาลทับกวาง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภาคผนวก

บทร้อยกรองมาตรา แม่ ก กา

แม่ไก่อยู่ในตะกร้า	ไข่ไข่มาสีห้าใบ
อีแม่ไก่มากไล่	อีแม่ไก่ไล่ตีกา
หมาใหญ่ก็ไล่เห่า	หมูในเล้าแลดูหมา
ปูแสมแลปูนา	กะปู้ม้าปูทะเล
เต่านาแลเต่าดำ	อยู่ในน้ำกะจระเข้
ปลาทูลอยู่ทะเล	ปลาซีเหร์ไม่สู้ดี

(จากประถม ก กา ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
เรื่อง คำที่มีรูปวรรณยุกต์ จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

ตอนที่ ๑

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

๑. ป่าไม้ อ่านว่า ป่า-ไม้
๒. เข้าคำ อ่านว่า เข้า-คำ
๓. ปู่ย่า อ่านว่า ปู่-ย่า
๔. ผีเสื้อ อ่านว่า ผี-เสื้อ
๕. แม่ค้า อ่านว่า แม่-ค้า

ตอนที่ ๒

ให้นักเรียนเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์จากภาพและแต่งประโยค

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑		เสื้อ	
๒		โต๊ะ	
๓		เต่า	
๔		ไข่ไก่	
๕		ตู้	

แบบประเมินทักษะการอ่าน

แบบประเมินทักษะการอ่าน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ภายในเวลา ๑๐ นาที

๑. กาแฟ

☐

๒. มะลิ

☐

๓. แม่น้ำ

☐

๔. เข้าคำ

☐

๕. หอย

☐

๖. กางเกง

☐

๗. ยิ้ม

☐

๘. มะนาว

☐

๙. อาหาร

☐

๑๐. โซคลาภ

☐

๑๑. น้ำตาล ☐
๑๒. ไร่นา ป่าเขา ☐
๑๓. ตบมือ ถือของ ☐
๑๔. หมี่ดํา ทำงาน ☐
๑๕. ครอบครัว ☐
๑๖. ไชว่คว้า ☐
๑๗. ไกวเปล ☐
๑๘. ไหญ่ ☐
๑๙. หนี้ ☐
๒๐. อย่าง ☐

เฉลยแบบประเมินทักษะการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ภายในเวลา ๑๐ นาที

๑. กาแฟ	อ่านว่า กา - แฟ
๒. มะลิ	อ่านว่า มะ - ลิ
๓. แม่ค้า	อ่านว่า แม่ - ค้า
๔. เข้าคำ	อ่านว่า เข้า - คำ
๕. หอย	อ่านว่า หอย
๖. กางเกง	อ่านว่า กาง - เกง
๗. ยิ้ม	อ่านว่า ยิ้ม
๘. มะนาว	อ่านว่า มะ - นาว
๙. อาหาร	อ่านว่า อา - หาน
๑๐. โชคลาภ	อ่านว่า โชก - ลาภ

๑๑. น้ำตาล	อ่านว่า น้ำ – ตาน
๑๒. ไร้หา ป่าเขา	อ่านว่า ไร้-หา-ป่า-เขา
๑๓. ตบมือ ถือของ	อ่านว่า ตบ-มือ-ถือ-ของ
๑๔. หมีดำ ทำงาน	อ่านว่า หมี้-ดำ-ทำ-งาน
๑๕. ครอบครัว	อ่านว่า ครอบครัว
๑๖. ไชวคว่า	อ่านว่า ไชว – คว่า
๑๗. ไกวเปล	อ่านว่า ไกว – เปล
๑๘. ไหญ่	อ่านว่า ไหญ่
๑๙. หนึ	อ่านว่า หนึ
๒๐. อย่าง	อ่านว่า หย่าง

แบบประเมินทักษะการเขียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบประเมินทักษะการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

ให้นักเรียนเขียนคำและแต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			
๗			

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๙			
๑๐			
๑๑			
๑๒			

ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพด้านซ้ายมือแล้วเลือกภาพด้าน
ขวามือเขียนคำคล้องจอง

ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ
๑๒				
๑๓				
๑๔				

ให้นักเรียนเขียนคำและแต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑๕			
๑๖			
๑๗			
๑๘			
๑๙			
๒๐			

เฉลยแบบประเมินทักษะการเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

ตอนที่ ๑

ให้นักเรียนเขียนคำและประโยคจากภาพที่กำหนดให้

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑		กำไล	
๒		เรือใบ	
๓		โต๊ะ	
๔		พ่อค้า	
๕		เสื้อ	
๖		เทียน	
๗		เชือก	

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๙		มีด	
๑๐		บอล	
๑๑		ยีราฟ	
๑๒		รถ	

ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพด้านซ้ายมือแล้วเลือกภาพ
ด้านขวามือเขียนคำคล้องจอง

ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ
๑๒		รุ่ง	กุ่ม	
๑๓		หอย	อ้อย	
๑๔		ผีเสื้อ	เรือใบ	

ให้นักเรียนเขียนคำและแต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
๑๕		กลอง	
๑๖		ขวาน	
๑๗		พริก	
๑๘		หนอน	
๑๙		หมู	
๒๐		แหวน	

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
ที่สุดเพียงช่องเดียว

พึงพอใจมาก

พึงพอใจปานกลาง

พึงพอใจน้อย

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
			
1. รูปภาพสวยงาม			
2. รูปภาพชัดเจน			
3. ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่อ่านง่าย			
4. รูปเล่มน่าสนใจ			
5. คำชี้แจงในชุดฝึกทักษะชัดเจน			
6. ตัวอย่างกิจกรรมเข้าใจง่าย			
7. อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน			
8. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้อ่านได้			
9. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้เขียนได้			
10. เรียนตามชุดฝึกทักษะนี้แล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน			

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

- แบบประเมินและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
- แบบประเมินและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแผนการจัดการเรียนรู้

**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
และคู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะประกอบการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบประเมิน และให้คะแนนความสอดคล้องของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร และคู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะประกอบการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องลงคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าสอดคล้อง เหมาะสม

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง เหมาะสม

คะแนน -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง เหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร				
1. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
2. กิจกรรมเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียน				
3. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับวัยของนักเรียน				
4. รูปแบบ ขนาดตัวอักษร ภาพประกอบ และสี สอดคล้องกับระดับชั้น				
5.ปริมาณเนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
คู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร				
6. เนื้อหาในคู่มือครู อ่านเข้าใจง่าย และเหมาะสม				
7. ภาพประกอบชัดเจนสื่อให้เกิดความเข้าใจ สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา				
8. ความง่ายของแต่ละแบบฝึก สอดคล้องเหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
9. แบบฝึกทักษะแต่ละแบบฝึกมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์				
10. คู่มือครูมีความชัดเจน รายละเอียดมากพอสอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตาราง 11 ค่า (IOC) ของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร และคู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะประกอบการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3	+1	+1	+1	0	+1	5	0.8
4	+1	+1	+1	+1	+1	4	1.0
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7	+1	0	+1	+1	+1	5	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)ของแผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบประเมิน และให้คะแนนความสอดคล้องของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ “การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร” โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องลงคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. เนื้อหาการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
2. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้				
3. กิจกรรมหลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน				
4. กิจกรรมเน้นทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทย				
5. กิจกรรมเน้นพัฒนานักเรียน เป็นรายบุคคล				
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
7. การดำเนินกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา				
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้				
9. การประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
10. แผนมีองค์ประกอบครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ตาราง 12 ค่า IOC ของแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	4	1.0
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3	+1	+1	+1	0	+1	5	0.8
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7	+1	+1	-1	+1	+1	5	1.0
8	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

แบบประเมินทักษะการอ่าน

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- ค่าอำนาจจำแนก (r)
- ค่าความยากง่าย (p)
- ค่าความเชื่อมั่น (α)

แบบการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)

แบบประเมินทักษะการอ่าน

(โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน)

คำชี้แจง ชั่งระดับความคิดเห็นแปลความหมายดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบเป็นไปตามจุดประสงค์

คะแนน -1 แน่ใจว่าเนื้อหาในแบบทดสอบไม่เป็นไปตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
อ่านออกเสียงคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้	1-2	1. กาแฟ 2. มะลิ			
อ่านออกเสียงคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้	3-4	3. แม่น้ำ 4. เข้าค่า			
อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราได้	5-8	5. หอย 6. กางเกง 7. ยี่ม 8. มะนาว			
อ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราได้	9-11	9. อาหาร 10. โซคลาก 11. น้ำตาล			
อ่านออกเสียงคำคล้องจองได้	12-14	12. ไร่นา ป่าเขา 13. ตบมือ ถือของ 14. หมี่ดำ ทำงาน			
อ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้	15-17	15. ครอบครัว 16. ไชวคว่า 17. ไก่เปล			

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
อ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำได้	18-20	18. ใหญ่ 19. หนี้ 20. อย่าง			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ตาราง 13 ค่า IOC ของแบบประเมินทักษะการอ่าน

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
17	0	+1	+1	0	+1	3	0.6
18	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการอ่าน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความยากง่าย
1	0.27	0.57
2	0.45	0.63
3	0.60	0.63
4	0.40	0.57
5	0.33	0.57
6	0.33	0.60
7	0.40	0.63
8	0.33	0.67
9	0.33	0.70
10	0.56	0.57
11	0.33	0.67
12	0.45	0.67
13	0.40	0.57
14	0.45	0.70
15	0.56	0.67
16	0.50	0.57
17	0.50	0.63
18	0.33	0.53
19	0.56	0.73
20	0.33	0.57

ตาราง 15. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการอ่าน

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
7	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
9	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0
11	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1
12	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0
13	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1
14	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0
15	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0
17	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
18	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
19	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0
20	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
21	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0
22	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1
23	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
24	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0
25	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
26	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0
27	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
28	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1
29	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0
30	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1
sum	17	19	19	17	17	18	19	20	21	17	20	20	17	21	20	17	19	16	22	17
p	0.57	0.63	0.63	0.57	0.57	0.6	0.63	0.67	0.7	0.57	0.67	0.67	0.57	0.7	0.67	0.57	0.63	0.53	0.73	0.57
q	0.43	0.37	0.37	0.43	0.43	0.4	0.37	0.33	0.3	0.43	0.33	0.33	0.43	0.3	0.33	0.43	0.37	0.47	0.27	0.43
pq	0.25	0.23	0.23	0.25	0.25	0.24	0.23	0.22	0.21	0.25	0.22	0.22	0.25	0.21	0.22	0.25	0.23	0.25	0.2	0.25

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการอ่าน

จากสูตร
$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right) ;$$

$$r_{tt} = \frac{20}{20-1} \left(1 - \frac{3.37}{19.164} \right)$$

$$r_{tt} = 0.875$$

$$s_t^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)} \quad \sum pq = 3.37$$

$$s_t^2 = \frac{30 \times 5167 - (371)^2}{30 \times 29}$$

$$s_t^2 = 19.964$$

แบบประเมินทักษะการเขียน

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- ค่าอำนาจจำแนก (r)
- ค่าความยากง่าย (p)
- ค่าความเชื่อมั่น (α)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)

แบบประเมินทักษะการเขียน

(โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน)

คำชี้แจง ช่องระดับความคิดเห็นแปลความหมายดังนี้

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการเขียนมีความสอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการเขียนมีความสอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการเขียนไม่มีความสอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
เขียนคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ได้	1-2	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค			
เขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้	3-5	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ																		
			+1	0	-1																
เขียนคำที่มี ตัวสะกดตรงมาตรา ได้	6-8	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค <table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>ประโยค</th></tr><tr><td>6</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>7</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค	6				7				8						
ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค																		
6																					
7																					
8																					
เขียนคำที่มี ตัวสะกดไม่ตรง มาตราได้	9-11	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค <table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>ประโยค</th></tr><tr><td>9</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>11</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค	9				10				11						
ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค																		
9																					
10																					
11																					
เขียนคำคล้องจอง ได้	12-14	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพด้านซ้ายมือแล้ว เลือกภาพด้านขวามือเขียนคำคล้องจอง <table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>คำคล้องจอง</th><th>ภาพ</th></tr><tr><td>12</td><td></td><td></td><td></td><td> </td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ	12				 									
ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ																	
12				 																	

๖41

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ																		
			+1	0	-1																
		<table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>คำคล้องจอง</th><th>ภาพ</th></tr><tr><td>13</td><td></td><td></td><td></td><td> </td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ	13				 									
ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ																	
13				 																	
		<table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>คำคล้องจอง</th><th>ภาพ</th></tr><tr><td>14</td><td></td><td></td><td></td><td> </td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ	14				 									
ข้อที่	ภาพ	คำ	คำคล้องจอง	ภาพ																	
14				 																	
เขียนคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำได้	15-17	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค <table><tr><th>ข้อที่</th><th>ภาพ</th><th>คำ</th><th>ประโยค</th></tr><tr><td>15</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>16</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>17</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค	15				16				17						
ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค																		
15																					
16																					
17																					

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
เขียนคำที่มี อักษรนำได้	18-20	ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพและแต่งประโยค			

ข้อที่	ภาพ	คำ	ประโยค
18			
19			
20			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ตาราง 16 ค่า IOC ของแบบประเมินทักษะการเขียน

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
16	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
19	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการเขียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความยากง่าย
1	0.4	0.63
2	0.45	0.6
3	0.6	0.7
4	0.45	0.5
5	0.33	0.63
6	0.56	0.6
7	0.45	0.63
8	0.4	0.67
9	0.45	0.63
10	0.33	0.63
11	0.56	0.67
12	0.33	0.63
13	0.33	0.6
14	0.4	0.67
15	0.33	0.63
16	0.33	0.73
17	0.4	0.7
18	0.6	0.57
19	0.45	0.7
20	0.27	0.57

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการเขียน

ข้อ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
9	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0
11	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1
12	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0
13	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
14	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0
15	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ คนที่																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0
17	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1
18	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
19	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0
20	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0
22	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
23	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
24	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0
25	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
26	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0
27	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
28	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1
29	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
30	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1
sum	19	18	21	15	19	18	19	20	19	19	20	19	18	20	19	22	21	17	21	17
p	0.63	0.6	0.7	0.5	0.63	0.6	0.63	0.67	0.63	0.63	0.67	0.63	0.6	0.67	0.63	0.73	0.7	0.57	0.7	0.57
q	0.37	0.4	0.3	0.5	0.37	0.4	0.37	0.33	0.37	0.37	0.33	0.37	0.4	0.33	0.37	0.27	0.3	0.43	0.3	0.43
pq	0.23	0.24	0.21	0.25	0.23	0.24	0.23	0.22	0.23	0.23	0.22	0.23	0.24	0.22	0.23	0.2	0.21	0.25	0.21	0.25

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการเขียน

จากสูตร
$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right) ;$$

$$r_{tt} = \frac{20}{20-1} \left(1 - \frac{4.54}{17.41} \right)$$

$$r_{tt} = 0.79$$

$$s_t^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)} ; \quad \sum pq = 4.54$$

$$s_t^2 = \frac{30 \times 5420 - (384)^2}{30 \times 29}$$

$$s_t^2 = 17.41$$

แบบประเมินความพึงพอใจ

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- ค่าความเชื่อมั่น (α)

**ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน)**

คำชี้แจง ช่องระดับความคิดเห็นแปลความหมายดังนี้

คะแนน +1 เมื่อมีความคิดเห็นด้วย เหมาะสม

คะแนน 0 เมื่อมีความคิดเห็นด้วย ไม่แน่ใจ

คะแนน -1 เมื่อมีความคิดเห็นด้วย ไม่เหมาะสม

รายการการประเมิน	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
ด้านภาพประกอบ			
1. รูปภาพ สวยงาม			
2. รูปภาพ ชัดเจน			
ด้านรูปเล่ม			
3. ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่อ่านง่าย			
4. รูปเล่มน่าสนใจ			
ด้านเนื้อหา			
5. คำชี้แจงในชุดฝึกทักษะชัดเจน			
6. ตัวอย่างกิจกรรมเข้าใจง่าย			
7. อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน			
ด้านผลที่ได้รับ			
8. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้อ่านได้			
9. เรียนจากชุดฝึกทักษะทำให้เขียนได้			
10. เรียนตามชุดฝึกทักษะนี้แล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 19 ค่า IOC แบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน					รวม	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

ตาราง 20 (ต่อ)

คนที่ซื้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	x	x ²
26	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	900
27	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	29	841
28	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	900
29	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	25	625
30	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	21	441
SX	87	86	83	85	87	88	87	89	89	88	869	25279
SX ²	257	250	235	245	255	260	255	265	265	260		
S	0.16	0.12	0.18	0.14	0.09	0.06	0.09	0.03	0.03	0.06	0.96	

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

$$= \frac{25}{25-1} \left[1 - \frac{0.92}{3.69} \right]$$

$$= 1.04[1 - 0.25]$$

$$= 1.04 \times 0.25$$

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

$$= \frac{30 \times 25,279 - (869)^2}{30 \times 29}$$

$$= \frac{758,370 - 775,161}{870}$$

$$= 3.69$$

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 21 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1)

นักเรียนคนที่	คะแนนระหว่างเรียน								รวมคะแนน	คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	กิจกรรม	หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	160	20
อ่อน	11	14	13	13	12	12	13	12	100	13
ปานกลาง	14	14	15	14	14	14	14	15	114	15
เก่ง	17	15	17	16	16	17	16	16	130	16
คะแนนรวม	42	43	45	43	42	43	43	43	344	44
ค่าเฉลี่ย	14	14.33	15	14.33	14	14.33	14.33	14.33	114.65	14.66
ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2									71.66	73.30

การคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2

$$\text{วิธีคำนวณหา} \quad E_1 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100 \quad E_2 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{\frac{344}{3}}{160} \times 100 \quad \text{แทนค่า} = \frac{\frac{44}{3}}{20} \times 100$$

$$= \frac{114.66}{160} \times 100 = \frac{14.66}{20} \times 100$$

$$= 0.7166 \times 100 = 0.7330 \times 100$$

$$E_1 = 71.66 \quad E_2 = 73.30$$

ตาราง 22 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ทดลองแบบเดี่ยว (1 : 3)

นักเรียนคนที่	คะแนนระหว่างเรียน								รวมคะแนน	คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	กิจกรรม	หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	160	20
อ่อน	14	13	14	15	13	14	13	15	111	14
	15	15	13	14	14	15	14	14	114	14
	15	14	13	13	12	13	12	14	106	15
ปานกลาง	15	16	14	14	14	13	15	14	115	14
	14	15	13	15	15	16	14	13	115	15
	13	14	14	14	14	15	14	15	113	15
เก่ง	18	17	18	18	18	17	18	14	138	17
	17	17	16	16	17	17	17	16	133	16
	18	16	16	17	17	17	17	17	135	17
คะแนนรวม	139	137	131	136	134	137	134	132	1080	137
ค่าเฉลี่ย	15.44	15.22	14.55	15.11	14.88	15.22	14.88	14.66	120.00	15.22
ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2									75.00	76.10

การคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2

$$\text{วิธีคำนวณหา} \quad E_1 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100 \quad E_2 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{\frac{1080}{9}}{160} \times 100 \quad \text{แทนค่า} = \frac{\frac{137}{9}}{20} \times 100$$

$$= \frac{120.00}{160} \times 100 = \frac{15.22}{20} \times 100$$

$$= 0.7500 \times 100 = 0.7610 \times 100$$

$$E_1 = 75.00 \quad E_2 = 76.10$$

ตาราง 23 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ทดลองแบบเดี่ยว (1 : 10)

นักเรียนคนที่	คะแนนระหว่างเรียน								รวม	คะแนน
									คะแนน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	กิจกรรม	หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	160	20
1	15	16	12	13	14	14	15	15	113	14
2	15	15	12	15	15	12	15	12	111	13
3	14	13	12	16	14	13	15	16	111	15
4	17	12	12	15	15	15	14	16	114	14
5	17	15	13	14	16	16	14	14	117	13
6	16	13	13	15	15	14	14	14	114	13
7	15	15	15	16	14	15	13	14	117	15
8	17	15	14	15	15	16	12	13	115	16
9	18	15	16	14	16	15	13	16	120	15
10	15	15	17	15	15	15	15	14	121	16
11	14	15	17	15	14	16	16	16	123	16
12	15	15	16	16	17	14	15	16	124	16

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนระหว่างเรียน								รวม	คะแนน
									คะแนน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	กิจกรรม	หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	160	20
13	16	15	17	14	15	15	15	15	121	15
14	16	16	17	15	16	13	13	14	119	15
15	16	16	15	16	15	14	15	15	122	16
16	16	15	18	15	14	15	15	16	124	15
17	15	15	15	15	13	14	15	17	119	16
18	16	15	17	14	15	15	15	15	119	13
19	16	15	15	15	16	15	15	14	118	16
20	15	14	16	16	15	16	16	15	120	16
21	15	15	16	15	14	14	16	16	121	14
22	15	16	17	14	15	15	17	14	123	14
23	15	16	16	15	16	17	15	15	125	17
24	15	15	14	15	15	16	15	14	119	17

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนระหว่างเรียน								รวมคะแนน	คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	กิจกรรม	หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	160	20
25	16	15	15	14	15	16	15	14	120	15
26	17	15	16	15	16	15	15	15	122	16
27	16	16	18	16	14	14	16	15	124	16
28	16	15	16	15	15	13	16	14	119	15
29	15	18	16	14	16	14	16	16	125	18
30	16	15	16	14	16	15	16	14	122	18
คะแนนรวม	470	452	459	446	451	441	447	444	3610	458
ค่าเฉลี่ย	15.66	15.06	15.3	14.86	15.03	14.7	14.9	14.8	120.31	15.26
ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2									75.20	76.30

การคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2

$$\text{วิธีคำนวณหา} \quad E_1 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100 \quad E_2 = \frac{\frac{Ex}{N}}{A} \times 100$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{\frac{3610}{30}}{160} \times 100 \quad \text{แทนค่า} = \frac{\frac{458}{30}}{20} \times 100$$

$$= \frac{120.33}{160} \times 100 = \frac{15.26}{20} \times 100$$

$$= 0.7520 \times 100 = 0.7630 \times 100$$

$$E_1 = 75.20$$

$$E_2 = 76.30$$

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบสมมติฐาน

ตาราง 24 ผลการทดสอบทักษะด้านการอ่าน ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะ

ที่	คะแนนก่อนการ	คะแนนหลังการ	D	D ²
	ใช้	ใช้		
	ชุดฝึกทักษะ	ชุดฝึกทักษะ		
1	6	16	10	100
2	5	15	10	100
3	5	15	10	100
4	6	16	10	100
5	5	15	10	100
6	5	15	10	100
7	6	15	9	81
8	7	18	11	121
9	8	18	10	100
10	9	15	6	36
11	6	15	9	81
12	7	17	10	100
13	6	15	9	81
14	5	14	9	81
15	5	14	9	81
16	8	19	11	121
17	7	18	11	121
18	9	20	11	121
19	8	19	11	121
20	7	17	10	100
21	6	16	10	100
22	9	19	10	100
23	9	20	11	121
24	9	20	11	121
25	8	18	10	100
26	7	18	11	121
รวม	178	437	$\Sigma D=259$	$\Sigma D^2=2609$
ค่าเฉลี่ย	6.85	16.81		
S.D.	1.46	1.96		

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n(\sum D^2) - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t = ความแตกต่างระหว่างคะแนนทักษะการอ่าน ก่อน
และหลังการทดลอง

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนทักษะการอ่าน
ก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ = ผลรวมของผลต่างยกกำลังสองของคะแนนทักษะการ
อ่านก่อนและหลังการทดลอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าจะได้

$$t = \frac{259}{\sqrt{\frac{26(2609) - (259)^2}{26-1}}}$$

$$t = \frac{259}{5.38}$$

$$t = 48.14$$

ตาราง 25 ผลการทดสอบทักษะด้านการเขียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

ที่	คะแนนก่อนการใช้ ใช้แบบฝึกทักษะ	คะแนนหลังการใช้ แบบฝึกทักษะ	D	D ²
1	6	15	9	81
2	5	13	8	64
3	5	12	7	49
4	8	16	8	64
5	6	13	7	49
6	5	12	7	49
7	5	12	7	49
8	6	17	11	121
9	6	18	12	144
10	6	12	6	36
11	6	13	7	49
12	9	16	7	49
13	6	12	6	36
14	7	13	6	36
15	5	12	7	49
16	5	18	13	169
17	5	17	12	144
18	7	19	12	144
19	6	18	12	144
20	6	15	9	81
21	6	14	8	64
22	9	18	9	81
23	8	19	11	121
24	9	19	10	100
25	6	17	11	121
26	5	16	11	121
รวม	163	396	$\Sigma D=233$	$\Sigma D^2=2215$
ค่าเฉลี่ย	6.27	15.23		
S.D.	1.31	2.60		

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n(\sum D^2) - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t = ความแตกต่างระหว่างคะแนนทักษะการเขียน
ก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนทักษะการเขียน
ก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ = ผลรวมของผลต่างยกกำลังสองของคะแนน
ทักษะการเขียนก่อนและหลังการทดลอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าจะได้

$$t = \frac{233}{\sqrt{\frac{26(2215) - (233)^2}{26-1}}}$$

$$t = \frac{233}{11.27}$$

$$t = 20.68$$

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นางดวงแข มณีศิริ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 7 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 45/1 หมู่ 10 ตำบลหนองยาว อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลทับทิม ตำบลทับทิม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) การประถมศึกษา สถาบันราชภัฏสกลนคร จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2562 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี